

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางอารมณ์ คุณธรรมและจริยธรรมการสื่อสารของเด็กไทยอายุ 6 – 12 ปี" ผู้วิจัยใช้วิธีเก็บข้อมูลจากเด็กซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 65 คน จากการเข้าร่วมกิจกรรม โครงการพัฒนาบุคลิกภาพการพูด และการแสดงออกของเด็กไทยอายุ 6 – 12 ปี แล้วนำมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (เรียงลำดับตามคำถามนำวิจัย)

คำถามนำวิจัยข้อที่ 1 ความสามารถในการสื่อสารทางอารมณ์ ตลอดจนการแสดงออกเชิงคุณธรรมและจริยธรรมการสื่อสารของเด็กไทยอายุ 6 – 12 ปี มีลักษณะอย่างไร

คำถามนำวิจัยข้อที่ 2 รูปแบบกิจกรรมการสื่อสารในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางอารมณ์ ตลอดจนการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมการสื่อสารของเด็กไทยอายุ 6 – 12 ปี เป็นอย่างไร

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการเก็บข้อมูลการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางอารมณ์ คุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 12 ปี จำนวน 65 คน สามารถแสดงผลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage) ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 4.1 ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง (N = 65)		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	- ชาย	16	24.62
	- หญิง	49	75.38
	รวม	65	100.00
อายุ			
	- 6 ปี	8	12.31
	- 7 ปี	10	15.38
	- 8 ปี	10	15.38
	- 9 ปี	7	10.77
	- 10 ปี	10	15.38
	- 11 ปี	10	15.38
	- 12 ปี	10	15.38
	รวม	65	100.00
ระดับชั้น			
	- ประถมศึกษาปีที่ 1	17	26.15
	- ประถมศึกษาปีที่ 2	9	13.85
	- ประถมศึกษาปีที่ 3	9	13.85
	- ประถมศึกษาปีที่ 4	9	13.85
	- ประถมศึกษาปีที่ 5	13	20.00
	- ประถมศึกษาปีที่ 6	8	12.31
	รวม	65	100.00

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กไทยอายุ 6 – 12 ปี เป็นเพศชาย 16 คน (ร้อยละ 24.62) เพศหญิง 49 คน (ร้อยละ 75.38) มีอายุ 7 ปี 10 คน (ร้อยละ 15.38) อายุ 8 ปี 10 คน (ร้อยละ 15.38) อายุ 10 ปี 10 คน (ร้อยละ 15.38) อายุ 11 ปี 10 คน (ร้อยละ 15.38) อายุ 12 ปี 10 คน (ร้อยละ 15.38) รองลงมาคือ อายุ 6 ปี 8 คน (ร้อยละ 12.31) และลำดับสุดท้ายคือ อายุ

9 ปี 7 คน (ร้อยละ 10.77) ตามลำดับ ระดับชั้นของเด็กที่เข้าร่วมโครงการวิจัยมากที่สุดคือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 17 คน (ร้อยละ 26.15) รองลงมาคือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 13 คน (ร้อยละ 20.00) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 9 คน (ร้อยละ 13.85) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 คน (ร้อยละ 13.85) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 คน (ร้อยละ 13.85) และสุดท้ายระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 คน (ร้อยละ 12.31) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงลักษณะประชากรศาสตร์ตัวอย่างตามช่วงอายุ เพศ และระดับการศึกษา

อายุ	เพศ	ชั้น (ปี)						รวม
		1	2	3	4	5	6	
6-8 ปี	ชาย	4	4	1	0	0	0	9
	หญิง	13	5	1	0	0	0	19
	รวม	17	9	2	0	0	0	28
9-12 ปี	ชาย	0	0	3	2	2	0	7
	หญิง	0	0	4	7	11	8	30
	รวม	0	0	7	9	13	8	37

จากตารางที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กไทยอายุ 6-12 ปี เป็นเพศชายอายุ 6-8 ปีและกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 9 คน เป็นเพศหญิงอายุ 6-8 ปีและกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 19 คน รวมทั้งสิ้น 28 คน เป็นเพศชายอายุ 9-12 ปีและกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 3 คน เป็นเพศหญิงอายุ 9-12 ปีและกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 7 คน เป็นเพศชายอายุ 6-8 ปีและกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 0 คน เป็นเพศหญิงอายุ 6-8 ปีและกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 0 คน จำนวนทั้งสิ้น 0 คน เป็นเพศชายอายุ 9-12 ปีและกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 4 คน เป็นเพศหญิงอายุ 9-12 ปีและกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (เรียงลำดับตามคำถามนำวิจัย)

2.1 คำถามนำวิจัยข้อที่ 1 ความสามารถในการสื่อสารทางอารมณ์ ตลอดจนการ แสดงออกเชิงคุณธรรมและจริยธรรมการสื่อสารของเด็กไทยอายุ 6 – 12 ปี มีลักษณะอย่างไร

2.1.1 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกทางอารมณ์ คุณธรรมและ จริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6-12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ตารางที่ 4.3 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทย อายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา	อวัจนภาษา
การรู้จักอารมณ์ตนเอง	พูดแสดงความรู้สึกถึงอารมณ์ สนุกสนาน เช่น บอกว่าเกมส์นี้ สนุก (5)	แสดงสีหน้าร่าเริง แจ่มใส สอดคล้องกับการพูดแสดง ความรู้สึกของตนเอง (28)
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง	-	หน้าอ ไม่พอใจแต่ควบคุม ตนและเล่นกับเพื่อนต่อ (5)
การจูงใจตนเอง	พูดให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น เมื่อทำพลาดว่าไม่เป็นไรเริ่ม ใหม่ (10)	แสดงสีหน้ามุ่งมั่น ตั้งใจ พยายามที่จะไปสู่ ความสำเร็จ (20)
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น	เห็นเพื่อนตื่นเต้น ให้กำลังใจ และบอกให้ใจเย็น ระวังระวัง (5)	ยิ้มให้เพื่อนสอดคล้องกับ การพูดให้กำลังใจ (15)
ความสามารถในการจัดการ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น	พูดคุยกับเพื่อนร่วมกิจกรรม (20)	แสดงความเป็นมิตร จับมือ กอดคอกับเพื่อน (25)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

จากตารางที่ 4.3 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกทางวิชาภาษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างพูดแสดงความรู้สึกถึงอารมณ์สนุกสนาน เช่น บอกว่าเกมส์นี้สนุก (5) พูดให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น เมื่อทำพลาดว่าไม่เป็นไรเริ่มใหม่ (10) เห็นเพื่อนตื่นเต้น ให้กำลังใจและบอกให้ใจเย็น ระมัดระวัง (5) พูดคุยกับเพื่อนร่วมกิจกรรม (20)

ในส่วนทางด้านอวิชาภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงสีหน้าร่าเริง แจ่มใส สอดคล้องกับการพูดแสดงความรู้สึกของตนเอง (28) หน้าที่ไม่พอใจแต่ควบคุมตนเองและเล่นกับเพื่อนต่อ (5) แสดงสีหน้ามุ่งมั่น ตั้งใจ พยายามที่จะไปสู่ความสำเร็จ (20) ยิ้มให้เพื่อนสอดคล้องกับการพูดให้กำลังใจ (15) แสดงความเป็นมิตร จับมือ กอดคอกับเพื่อน (25)

ตารางที่ 4.4 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก

ลักษณะที่ศึกษา	วิชาภาษา	อวิชาภาษา
การรู้จักอารมณ์ตนเอง	-	แสดงสีหน้าร่าเริง แจ่มใส สอดคล้องกับการพูดแสดงความรู้สึกของตนเอง (30)
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง	-	หน้าที่ไม่พอใจแต่ควบคุมตนเองและเล่นกับเพื่อนต่อ (10)
การจูงใจตนเอง	พูดให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น เมื่อทำพลาดว่าไม่เป็นไรเริ่มใหม่ (10)	แสดงสีหน้ามุ่งมั่น ตั้งใจ พยายามที่จะไปสู่ความสำเร็จ (30)
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น	เห็นเพื่อนตื่นเต้น ให้กำลังใจ และบอกให้ใจเย็น ระมัดระวัง (5)	ยิ้มให้เพื่อนสอดคล้องกับการพูดให้กำลังใจ (20)
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น	พูดคุยกับเพื่อนร่วมกิจกรรม (10)	แสดงความเป็นมิตร จับมือ กอดคอกับเพื่อน (25)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

จากตารางที่ 4.4 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก ทางวจนภาษาพบว่าพูดให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น เมื่อทำพลาดว่าไม่เป็นไรเริ่มใหม่ (10) เห็นเพื่อนตื่นเต้น ให้กำลังใจและบอกให้ใจเย็น ระมัดระวัง (5) พูดคุยกับเพื่อนร่วมกิจกรรม (10)

ในส่วนของด้านวจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงสีหน้าร่าเริง แจ่มใส สอดคล้องกับการพูดแสดงความรู้สึกของตนเอง (30) หน้าที่ ไม่พอใจแต่ควบคุมตนเองและเล่นกับเพื่อนต่อ (10) แสดงสีหน้ามุ่งมั่น ตั้งใจ พยายามที่จะไปสู่ความสำเร็จ (30) ยิ้มให้เพื่อนสอดคล้องกับการพูดให้กำลังใจ (20) แสดงความเป็นมิตร จับมือ กอดคอกับเพื่อน (25)

ตารางที่ 4.5 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วจนภาษา	อวจนภาษา
การรู้จักอารมณ์ตนเอง	พูดแสดงความรู้สึกถึงอารมณ์ สนุกสนาน เช่น บอกว่าเกมส์นี้ สนุก (10)	แสดงสีหน้าร่าเริง แจ่มใส สอดคล้องกับการพูดแสดง ความรู้สึกของตนเอง (28)
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง	-	หน้าที่ ไม่พอใจแต่ควบคุม ตนเองและเล่นกับเพื่อนต่อ (2)
การจูงใจตนเอง	พูดให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น เมื่อทำพลาดว่าไม่เป็นไรเริ่ม ใหม่ (10)	แสดงสีหน้ามุ่งมั่น ตั้งใจ พยายามที่จะไปสู่ ความสำเร็จ (28)
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น	เห็นเพื่อนตื่นเต้น ให้กำลังใจ และบอกให้ใจเย็น ระมัดระวัง (10)	ยิ้มให้เพื่อนสอดคล้องกับ การพูดให้กำลังใจ (28)
ความสามารถในการจัดการ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น	พูดคุยกับเพื่อนร่วมกิจกรรม (28)	แสดงความเป็นมิตร จับมือ กอดคอกับเพื่อน (28)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

จากตารางที่ 4.5 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 - 8 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง ทางวิชาภาษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างพูดแสดงความรู้สึกถึงอารมณ์สนุกสนาน เช่น บอกว่าเกมนี้น่าสนุก (10) พูดให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น เมื่อทำพลาดว่าไม่เป็นไรเริ่มใหม่ (10) เห็นเพื่อนตื่นเต้น ให้กำลังใจและบอกให้ใจเย็น ระมัดระวัง (10) พูดคุยกับเพื่อนร่วมกิจกรรม (28)

ในส่วนทางด้านวิชาภาษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงสีหน้าร่าเริง แจ่มใส สอดคล้องกับการพูดแสดงความรู้สึกของตนเอง (28) หน้าอ ไม่พอใจแต่ควบคุมตนและเล่นกับเพื่อนต่อ (2) แสดงสีหน้ามุ่งมั่น ตั้งใจ พยายามที่จะไปสู่ความสำเร็จ (28) ยิ้มให้เพื่อนสอดคล้องกับการพูดให้กำลังใจ (28) แสดงความเป็นมิตร จับมือ กอดคอกับเพื่อน (28)

ตารางที่ 4.6 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 9 - 12 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วิชาภาษา	อวิชาภาษา
การรู้จักอารมณ์ตนเอง	-	แสดงสีหน้าร่าเริง แจ่มใส สอดคล้องกับการพูดแสดงความรู้สึกของตนเอง (37)
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง	-	หน้าอ ไม่พอใจแต่ควบคุมตนและเล่นกับเพื่อนต่อ (10)
การจูงใจตนเอง	พูดให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น เมื่อทำพลาดว่าไม่เป็นไรเริ่มใหม่ (10)	แสดงสีหน้ามุ่งมั่น ตั้งใจ พยายามที่จะไปสู่ความสำเร็จ (37)
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น	เห็นเพื่อนตื่นเต้น ให้กำลังใจและบอกให้ใจเย็น ระวัง (10)	ยิ้มให้เพื่อนสอดคล้องกับการพูดให้กำลังใจ (37)
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น	พูดคุยกับเพื่อนร่วมกิจกรรม (20)	แสดงความเป็นมิตร จับมือ กอดคอกับเพื่อน (37)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

จากตารางที่ 4.6 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 9 - 12 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง ทางวิชาภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างพูดให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น เมื่อทำพลาดว่าไม่เป็นไรเริ่มใหม่ (10) เห็นเพื่อนตื่นเต้น ให้กำลังใจและบอกให้ใจเย็น ระมัดระวัง (10) พูดคุยกับเพื่อนร่วมกิจกรรม (20)

ในส่วนของด้านอวิชาภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงสีหน้าร่าเริง แจ่มใส สอดคล้องกับการพูดแสดงความรู้สึกของตนเอง (37) หน้าอ ไม่พอใจแต่ควบคุมตนเองและเล่นกับเพื่อนต่อ (10) แสดงสีหน้ามุ่งมั่น ตั้งใจ พยายามที่จะไปสู่ความสำเร็จ (37) ยิ้มให้เพื่อนสอดคล้องกับการพูดให้กำลังใจ (37) แสดงความเป็นมิตร จับมือ กอดคอกับเพื่อน (37)

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวิชาภาษาที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 - 8 ปี และ 9 - 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก และในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วิชาภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
การรู้จักอารมณ์ตนเอง										
- พูดแสดงความรู้สึกถึงอารมณ์ สนุกสนาน เช่น บอกว่าเกมส์นี้สนุก	5	17.86	0	0	0.01*	10	35.71	0	0	0.00*
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง										
- (ไม่แสดงพฤติกรรม)	0	0	0	0	ไม่ปรากฏ	0	0	0	0	ไม่ปรากฏ
การจูงใจตนเอง										
- พูดให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น เมื่อทำพลาดว่าไม่เป็นไรเริ่มใหม่	10	35.71	10	27.03	0.45	10	35.71	10	27.03	0.45

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 1

ตารางที่ 4.7 (ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวัจนภาษาที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
การตระหนักรู้ อารมณ์ผู้อื่น - เห็นเพื่อน ตื่นเต้น ให้ กำลังใจและ บอกให้ใจเย็น ระมัดระวัง	5	17.86	5	13.51	0.63	10	35.71	10	27.03	0.45
ความสามารถใน การจัดการ ความสัมพันธ์กับ ผู้อื่น - พูดคุยกับเพื่อน ร่วมกิจกรรม	20	71.43	10	27.03	0.00*	28	100.00	20	54.05	0.00*

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 1

จากตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในกิจกรรมช่วงแรก พบว่า "แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ" ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเองและ
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี
แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี และ "แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ" ในเรื่องการ
สนใจตนเอง และการตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดง
พฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี เพียงเล็กน้อย แต่ "ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทาง
สถิติ" ในเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตนเอง กล่าวคือเด็กทั้ง 2 กลุ่มไม่แสดงพฤติกรรมในเรื่องนี้

ในกิจกรรมช่วงหลัง พบว่า "แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ" เรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเอง
และความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี
แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี และ "แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ" เรื่องการ
สนใจตนเองและการตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดง

พฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย แต่ “ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ” ในเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตนเอง กล่าวคือเด็กทั้ง 2 กลุ่มไม่แสดงพฤติกรรมในเรื่องนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก และในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
การรู้จักอารมณ์ตนเอง - แสดงสีหน้า ร่าเริง แจ่มใส สอดคล้องกับ การพูดแสดง ความรู้สึกของ ตนเอง	28	100	30	81.08	0.01*	28	100.00	37	100.00	ไม่ ปรากฏ
การจัดการกับ อารมณ์ตนเอง - หน้าอ ไม่ พอใจแต่ ควบคุมตนและ เล่นกับเพื่อน ต่อ	5	17.86	10	27.03	0.38	2	7.14	10	27.03	0.04*
การสนใจตนเอง - แสดงสีหน้า มุ่งมั่น ตั้งใจ พยายามที่จะ ไปสู่ ความสำเร็จ	20	71.43	30	81.08	0.36	28	100.00	37	100.00	ไม่ ปรากฏ

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 2

ตารางที่ 4.8 (ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
การตระหนักรู้ อารมณ์ผู้อื่น - ระมัดระวังการ แสดงออกใน การทำกิจกรรม ไม่ให้ผิดพลาด	15	53.57	20	54.05	0.97	28	100.00	37	100.00	ไม่ ปรากฏ
ความสามารถใน การจัดการ ความสัมพันธ์กับ ผู้อื่น - แสดงความเป็น มิตร จับมือ กอดคอกับ เพื่อน	25	89.29	20	54.05	0.00*	28	100.00	37	100.00	ไม่ ปรากฏ

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 2

จากตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในกิจกรรมช่วงแรก พบว่า “แตกต่างกันมีนัยสำคัญ” ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเองและความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี และ “แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญ” เรื่องการจัดการกับอารมณ์ตนเอง การสนใจตนเอง และการตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี เพียงเล็กน้อย

ในกิจกรรมช่วงหลัง พบว่า “แตกต่างกันมีนัยสำคัญ” ในเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตนเอง โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี และ “ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ” ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเอง การสนใจตนเอง

การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น และความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น กล่าวคือเด็กทั้ง 2 กลุ่มแสดงพฤติกรรมในเรื่องดังกล่าวทุกคน

ตารางที่ 4.9 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทย อายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา	อวัจนภาษา
การรู้จักอารมณ์ตนเอง	พูดแสดงความรู้สึกถึงอารมณ์โกรธ เช่น ต่อว่าเพื่อนที่ทำผิดพลาด (1)	แสดงสีหน้าบึ้งตึง ใช้น้ำเสียงที่ฉุนเฉียว (1)
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง	พูดแสดงอารมณ์เบื่อ เช่น โวยวาย ไม่อยากทำกิจกรรม (2)	แสดงสีหน้าบึ้งตึงไม่พอใจผู้อื่นและมีอาการเฉื่อยชา ไม่อยากเล่น (5)
การจูงใจตนเอง	พูดแสดงอารมณ์หงุดหงิดและท้อแท้ ที่ทำไม่สำเร็จ (5)	แสดงสีหน้าท้อแท้ ไม่ยิ้ม ทำทาง ห่อเหี่ยว เมื่อทำไม่สำเร็จ (5)
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น	ไม่ให้กำลังใจเพื่อน พร้อมพุดยุแหย่ (5)	แสดงอาการดีใจเมื่อผู้อื่นทำพลาด (10)
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น	พูดแสดงความเป็นมิตร เช่น พูดว่าไม่อยากอยู่กลุ่มนี้ (2)	แสดงความเป็นมิตร ไม่ยิ้ม ไม่อยากเข้ากลุ่ม (3)

จากตารางที่ 4.9 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก ทางวัจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างพูดแสดงความรู้สึกถึงอารมณ์โกรธ เช่น ต่อว่าเพื่อนที่ทำผิดพลาด (1) พูดแสดงอารมณ์เบื่อ เช่น โวยวาย ไม่อยากทำกิจกรรม (2) พูดแสดงอารมณ์หงุดหงิดและท้อแท้ ที่ทำไม่สำเร็จ (5) ไม่ให้กำลังใจเพื่อน พร้อมพุดยุแหย่ (5) พูดแสดงความเป็นมิตร เช่น พูดว่าไม่อยากอยู่กลุ่มนี้ (2)

ในส่วนทางด้านอวัจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงสีหน้าบึ้งตึง ใช้น้ำเสียงที่ฉุนเฉียว (1) แสดงสีหน้าบึ้งตึงไม่พอใจผู้อื่นและมีอาการเฉื่อยชา ไม่อยากเล่น (5) แสดงสีหน้าท้อแท้ ไม่ยิ้ม

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

ท่าทาง ห่อเหี่ยว เมื่อทำไม่สำเร็จ (5) แสดงอาการดีใจเมื่อผู้อื่นทำพลาด (10) แสดงความไม่เป็นมิตร ไม่ยิ้ม ไม่อยากเข้ากลุ่ม (3)

ตารางที่ 4.10 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทย อายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา	อวัจนภาษา
การรู้จักอารมณ์ตนเอง	-	แสดงสีหน้าบึ้งตึง ใช้น้ำเสียงที่ฉุนเฉียว (10)
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง	-	แสดงสีหน้าบึ้งตึงไม่พอใจผู้อื่นและมีอาการเฉื่อยชา ไม่อยากเล่น (10)
การจูงใจตนเอง	พูดแสดงอารมณ์หงุดหงิดและท้อแท้ ที่ทำไม่สำเร็จ (2)	แสดงสีหน้าท้อแท้ ไม่ยิ้ม ท่าทาง ห่อเหี่ยว เมื่อทำไม่สำเร็จ (10)
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น	ไม่ให้กำลังใจเพื่อน พร้อมพุดยุแหย่ (5)	แสดงอาการดีใจเมื่อผู้อื่นทำพลาด (5)
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น	-	แสดงความไม่เป็นมิตร ไม่ยิ้ม ไม่อยากเข้ากลุ่ม (5)

จากตารางที่ 4.10 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก ทางวัจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างพูดแสดงอารมณ์หงุดหงิดและท้อแท้ ที่ทำไม่สำเร็จ (2) ไม่ให้กำลังใจเพื่อน พร้อมพุดยุแหย่ (5)

ในส่วนทางด้านอวัจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงสีหน้าบึ้งตึง ใช้น้ำเสียงที่ฉุนเฉียว (10) แสดงสีหน้าบึ้งตึงไม่พอใจผู้อื่นและมีอาการเฉื่อยชา ไม่อยากเล่น (10) แสดงสีหน้าท้อแท้ ไม่ยิ้ม ท่าทาง ห่อเหี่ยว เมื่อทำไม่สำเร็จ (10) แสดงอาการดีใจเมื่อผู้อื่นทำพลาด (5) แสดงความไม่เป็นมิตร ไม่ยิ้ม ไม่อยากเข้ากลุ่ม (5)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

ตารางที่ 4.11 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทย
อายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา	อวัจนภาษา
การรู้จักอารมณ์ตนเอง	-	-
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง	-	-
การจูงใจตนเอง	-	-
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น	ไม่ให้กำลังใจเพื่อน พร้อมพุดู เหย่ (2)	-
ความสามารถในการจัดการ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น	-	-

จากตารางที่ 4.11 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ทาง
อารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง ทางวัจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดง
ไม่ให้กำลังใจเพื่อน พร้อมพุดูเหย่ (2)

ตารางที่ 4.12 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทย
อายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา	อวัจนภาษา
การรู้จักอารมณ์ตนเอง	-	-
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง	-	-
การจูงใจตนเอง	-	แสดงสีหน้าท้อแท้ ไม่ยิ้ม ท่าทาง ห่อเหี่ยว เมื่อทำ ไม่สำเร็จ (2)
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น	ไม่ให้กำลังใจเพื่อน พร้อมพุด ดูเหย่ (1)	-
ความสามารถในการจัดการ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น	-	-

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

จากตารางที่ 4.12 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 9 - 12 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง ทางวิชาภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่ให้อำนาจใจเพื่อน พร้อมพุดูเหย่ (1)

ในส่วนทางด้านวิชาภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงสีหน้าท้อแท้ ไม่ยิ้ม ทำทางท้อเหี่ยว เมื่อทำไม่สำเร็จ (2)

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวิชาภาษาที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 - 8 ปี และ 9 -12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วิชาภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
การรู้จักอารมณ์ตนเอง - พุดแสดงความรู้สึกถึงอารมณ์โกรธ เช่น ต่อว่าเพื่อนที่ทำผิดพลาด	1	3.57	0	0	0.25	0	0	0	0	ไม่ปรากฏ
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง - พุดแสดงอารมณ์เบื่อ เช่น โวยวาย ไม่อยากทำกิจกรรม	2	7.14	0	0	0.10	0	0	0	0	ไม่ปรากฏ
การจงใจตนเอง - พุดแสดงอารมณ์หงุดหงิดและท้อแท้ ที่ทำไม่สำเร็จ	5	17.86	2	5.41	0.11	0	0	0	0	ไม่ปรากฏ

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 3

ตารางที่ 4.13 (ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวินัยภาษา
ที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 -12 ปี ใน
กิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วินัยภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi- Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi- Square Prob.
การตระหนักรู้ อารมณ์ผู้อื่น - ไม่ให้ก้าวก้าว เพื่อน หรือม พูด ยุแหย่	5	17.86	5	13.51	0.63	2	7.14	1	2.70	0.40
ความสามารถใน การจัดการ ความสัมพันธ์กับ ผู้อื่น - พูดแสดงความ ไม่เป็นมิตร เช่น พูดว่า ไม่อยากจะอยู่ กลุ่มนี้	2	7.14	0	0	0.10	0	0	0	0	ไม่ ปรากฏ

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 3

จากตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ใน
กิจกรรมช่วงแรก พบว่า “แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเอง การจัดการ
กับอารมณ์ตนเอง การจูงใจตนเอง การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น และความสามารถในการจัดการ
ความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วน
มากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย

ในกิจกรรมช่วงหลัง พบว่า “แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องการตระหนักรู้
อารมณ์ผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ
9-12 ปีเพียงเล็กน้อย แต่ “ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ” ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเอง
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง การจูงใจตนเอง และความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับ
ผู้อื่น กล่าวคือเด็กทั้ง 2 กลุ่มไม่แสดงพฤติกรรมในเรื่องดังกล่าว

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 -12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi- Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi- Square Prob.
การรู้จักอารมณ์ตนเอง - แสดงสีหน้าบึ้งตึง ใช้น้ำเสียงที่รุนแรง	1	3.57	10	27.03	0.01*	0	0	0	0	ไม่ปรากฏ
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง - แสดงสีหน้าบึ้งตึงไม่พอใจผู้อื่น และมีอาการเฉื่อยชา ไม่อยากเล่น	5	17.86	10	27.03	0.38	0	0	0	0	ไม่ปรากฏ
การจูงใจตนเอง - แสดงสีหน้าท้อแท้ ไม่ยิ้ม ท้าทาง ห่อเหี่ยว เมื่อทำไม่สำเร็จ	5	17.86	10	27.03	0.38	0	0	2	5.41	0.21
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น - แสดงอาการดีใจเมื่อผู้อื่นทำพลาด	10	35.71	5	13.51	0.04*	0	0	0	0	ไม่ปรากฏ

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 4

ตารางที่ 4.14 (ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 -12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น - แสดงความไม่เป็นมิตร ไม่ยิ้ม ไม่อยากเข้ากลุ่ม	5	10.71	5	13.51	0.73	0	0	0	0	ไม่ปรากฏ

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 4

จากตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในกิจกรรมช่วงแรก พบว่า “แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ” ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเอง โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี และในเรื่องการตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี และ “แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตนเอง การจูงใจตนเอง และความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี

ในกิจกรรมช่วงหลัง พบว่า “แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องการจูงใจตนเอง โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี แต่ “ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ” ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเอง การจัดการกับอารมณ์ตนเอง การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น และความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น กล่าวคือเด็กทั้ง 2 กลุ่มไม่แสดงพฤติกรรมในเรื่องดังกล่าว

ตารางที่ 4.15 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก

ลักษณะที่ศึกษา	วิจนภาษา	อวิจนภาษา
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา	พูดแสดงความใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น เรียกเพื่อนให้กลับให้ตรงเวลา (10)	แสดงท่าทางรีบเร่งเมื่อถึงเวลานัดหมาย (20)
ความมีระเบียบวินัย	พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น พูดว่าต้องเข้าแถวและนั่งให้เป็นระเบียบ (5)	แสดงท่าทางถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น เดินเข้าแถวและ นั่งเป็นระเบียบ (5)
ความสามัคคี, อดทน	พูดชักชวนเพื่อนให้ช่วยเหลือกันอย่างไม่ย่อท้อ (25)	ดำเนินกิจกรรมต่อโดยไม่ย่อท้อ และร่วมมือกันในกลุ่ม (27)
ความยุติธรรม	พูดแสดงถึงการมีความยุติธรรม เช่น บอกเพื่อนให้แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (10)	แสดงออกถึงการมีความยุติธรรม เช่น แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (15)
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	พูดเสนอตัวช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน (5)	ยื่นมือเข้าช่วยเหลือคล้อยกับคำพูดเพื่อช่วยเหลือ (20)
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวที	พูดแสดงถึงการรู้จักผิดชอบชั่วดี และมีความกตัญญูกตเวที เช่น จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (10)	ยกมือแสดงความเห็นด้วย สอดคล้องกับคำพูดจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (20)
ความใฝ่รู้	พูดแสดงความอยากรู้อยากเห็น เช่น สิ่งนี้คืออะไร ทำอย่างไร (10)	แสดงท่าทางตั้งใจฟัง ไม่วอกแวก (20)
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน	พูดแสดงถึงการเป็นคนประหยัดและรู้จักพอเพียง เช่น เมื่อที่เอาขนมมาให้อีก พูดว่าพอแล้ว (10)	แสดงท่าทางรู้จักประหยัดและพอเพียง เช่น หยิบของเท่าที่จำเป็น เมื่อไม่พอจึงหยิบเพิ่ม (20)
การพึ่งตนเอง	พูดแสดงถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำเองได้ (5)	แสดงท่าทางถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น ทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง (20)
ความซื่อสัตย์สุจริต	พูดแสดงถึงการเคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ทำตามกติกา (10)	แสดงออกถึงการเคารพกติกา เช่น ปฏิบัติตนตามกติกาอย่างเคร่งครัด (20)
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ	พูดแสดงถึงการมีมารยาททางสังคม เช่น พูดขอบคุณ พูดจามีหางเสียง (10)	แสดงท่าทางการมีมารยาททางสังคม เช่น ยกมือไหว้ขอบคุณ และก้มศีรษะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ (15)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

จากตารางที่ 4.15 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 - 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก ทางวจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างพูดแสดงความใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น เรียกเพื่อนให้กลับให้ตรงเวลา (10) พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น พูดว่าต้องเข้าแถวและนั่งให้เป็นระเบียบ (5) พูดชักชวนเพื่อนให้ช่วยเหลือกันอย่างไม่ย่อท้อ (25) พูดแสดงถึงการมีความยุติธรรม เช่น บอกเพื่อนให้แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (10) พูดเสนอตัวช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน (5) พูดแสดงถึงการรู้จักผิดชอบชั่วดี และมีความกตัญญูกตเวที เช่น จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (10) พูดแสดงความอยากรู้อยากเห็น เช่น สิ่งนี้คืออะไร ทำอย่างไร (10) พูดแสดงถึงการเป็นคนประหยัดและรู้จักพอเพียง เช่น เมื่อพี่เอาขนมมาให้อีก พูดว่าพอแล้ว (10) พูดแสดงถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำเองได้ (5) พูดแสดงถึงการเคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ทำตามกติกา (10) พูดแสดงถึงการมีมารยาททางสังคม เช่น พูดขอบคุณ พูดจามีหางเสียง (10)

ในส่วนทางด้านวจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงท่าทางรีบเร่งเมื่อถึงเวลานัดหมาย (20) แสดงท่าทางถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น เดินเข้าแถวและนั่งเป็นระเบียบ (5) ดำเนินกิจกรรมต่อโดยไม่ย่อท้อและร่วมมือกันในกลุ่ม (27) แสดงออกถึงการมีความยุติธรรม เช่น แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (15) ยื่นมือเข้าช่วยเหลือคล้อยตามคำพูดเพื่อช่วยเหลือ (20) ยกมือแสดงความคิดเห็นด้วยสอดคล้องกับคำพูดจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (20) แสดงท่าทางตั้งใจฟัง ไม่วอกแวก (20) แสดงท่าทางรู้จักประหยัดและพอเพียง เช่น หยิบของเท่าที่จำเป็นเมื่อไม่พอจึงหยิบเพิ่ม (20) แสดงท่าทางถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น ทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง (20) แสดงออกถึงการเคารพกติกา เช่น ปฏิบัติตนตามกติกาอย่างเคร่งครัด (20) แสดงท่าทางการมีมารยาททางสังคม เช่น ยกมือไหว้ขอบคุณ และก้มศีรษะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ (15)

ตารางที่ 4.16 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา	อวัจนภาษา
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา	พูดแสดงความใส่ใจในสิ่งที่ได้รับ มอบหมาย เช่น เรียกเพื่อนให้กลับให้ตรงเวลา (10)	แสดงท่าทางรีบเร่งเมื่อถึงเวลานัดหมาย (30)
ความมีระเบียบวินัย	พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น พูดว่าต้องเข้าแถวและนั่งให้เป็นระเบียบ (5)	แสดงท่าทางถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น เดินเข้าแถวและนั่งเป็นระเบียบ (37)
ความสามัคคี, อดทน	พูดชักชวนเพื่อนให้ช่วยเหลือกันอย่างไม่ย่อท้อ (10)	ดำเนินกิจกรรมต่อโดยไม่ย่อท้อ และร่วมมือกันในกลุ่ม (37)
ความยุติธรรม	พูดแสดงถึงการมีความยุติธรรม เช่น บอกเพื่อนให้แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (5)	แสดงออกถึงการมีความยุติธรรม เช่น แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (37)
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	พูดเสนอตัวช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน (5)	ยื่นมือเข้าช่วยเหลือคล้อยกับคำพูดเพื่อช่วยเหลือ (20)
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวทิต	พูดแสดงถึงการรู้จักผิดชอบชั่วดี และมีความกตัญญูกตเวทิต เช่น จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (10)	ร้องให้ ยกมือแสดงความเห็นด้วย สอดคล้องกับคำพูดจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (30)
ความใฝ่รู้	พูดแสดงความอยากรู้ อยากรู้อยากเห็น เช่น สิ่งนี้คืออะไร ทำอย่างไร (5)	แสดงท่าทางตั้งใจฟัง ไม่วอกแวก (30)
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน	พูดแสดงถึงการเป็นคนประหยัดและรู้จักพอเพียง เช่น เมื่อที่เอาขนมมาให้ อีก พูดว่าพอแล้ว (5)	แสดงท่าทางรู้จักประหยัดและพอเพียง เช่น หยิบของเท่าที่จำเป็น เมื่อไม่พอจึงหยิบเพิ่ม (37)
การพึ่งตนเอง	พูดแสดงถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำเองได้ (5)	แสดงท่าทางถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น ทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง (30)
ความซื่อสัตย์สุจริต	พูดแสดงถึงการเคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ทำตามกติกา (5)	แสดงออกถึงการเคารพกติกา เช่น ปฏิบัติตนตามกติกาอย่างเคร่งครัด (20)
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ	พูดแสดงถึงการมีมารยาททางสังคม เช่น พูดขอบคุณ พูดจามีหางเสียง (20)	แสดงท่าทางการมีมารยาททางสังคม เช่น ยกมือไหว้ขอบคุณ และก้มศีรษะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ (37)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

จากตารางที่ 4.16 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9-12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก ทางวัจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างพูดแสดงความใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น เรียกเพื่อนให้กลับให้ตรงเวลา (10) พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น พูดว่าต้องเข้าแถวและนั่งให้เป็นระเบียบ (5) พูดชักชวนเพื่อนให้ช่วยเหลือกันอย่างไม่ย่อท้อ (10) พูดแสดงถึงการมีความยุติธรรม เช่น บอกเพื่อนให้แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (5) พูดเสนอตัวช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน (5) พูดแสดงถึงการรู้จักผิดชอบชั่วดี และมีความกตัญญูกตเวที เช่น จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (10) พูดแสดงความอยากรู้อยากเห็น เช่น สิ่งนี้คืออะไร ทำอย่างไร (5) พูดแสดงถึงการเป็นคนประหยัดและรู้จักพอเพียง เช่น เมื่อพี่เอาขนมมาให้อีก พูดว่าพอแล้ว (5) พูดแสดงถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำเองได้ (5) พูดแสดงถึงการเคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ทำตามกติกา (5) พูดแสดงถึงการมีมารยาททางสังคม เช่น พูดขอบคุณ พูดจามีหางเสียง (20)

ในส่วนทางด้านวัจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงท่าทางรีบเร่งเมื่อถึงเวลานัดหมาย (30) แสดงท่าทางถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น เดินเข้าแถวและนั่งเป็นระเบียบ (37) ดำเนินกิจกรรมต่อโดยไม่ย่อท้อและร่วมมือกันในกลุ่ม (37) แสดงออกถึงการมีความยุติธรรม เช่น แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (37) ยื่นมือเข้าช่วยสอดคล้องกับคำพูดเพื่อช่วยเหลือ (30) ร้องให้ ยกมือแสดงความเห็นด้วยสอดคล้องกับคำพูดจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (30) แสดงท่าทางตั้งใจฟัง ไม่วอกแวก (37) แสดงท่าทางรู้จักประหยัดและพอเพียง เช่น หยิบของเท่าที่จำเป็นเมื่อไม่พอจึงหยิบเพิ่ม (37) แสดงท่าทางถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น ทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง (30) แสดงออกถึงการเคารพกติกา เช่น ปฏิบัติตนตามกติกาอย่างเคร่งครัด (20) แสดงท่าทางการมีมารยาททางสังคม เช่น ยกมือไหว้ขอบคุณ และก้มศีรษะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ (37)

ตารางที่ 4.17 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วจนภาษา	อวจนภาษา
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา	พูดแสดงความใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น เรียกเพื่อนให้กลับให้ตรงเวลา (20)	แสดงท่าทางรีบเร่งเมื่อถึงเวลานัดหมาย (25)
ความมีระเบียบวินัย	พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น พูดว่าต้องเข้าแถวและนั่งให้เป็นระเบียบ (20)	แสดงท่าทางถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น เดินเข้าแถวและนั่งเป็นระเบียบ (25)
ความสามัคคี, อดทน	พูดชักชวนเพื่อนให้ช่วยเหลือกันอย่างไม่ย่อท้อ (28)	ดำเนินกิจกรรมต่อโดยไม่ย่อท้อและร่วมมือกันในกลุ่ม (28)
ความยุติธรรม	พูดแสดงถึงการมีความยุติธรรม เช่น บอกเพื่อนให้แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (20)	แสดงออกถึงการมีความยุติธรรม เช่น แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (28)
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	พูดเสนอตัวช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน (20)	ยื่นมือเข้าช่วยสอดคล้องกับคำพูดเพื่อช่วยเหลือ (25)
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวทิตี	พูดแสดงถึงการรู้จักผิดชอบชั่วดี และมีความกตัญญูกตเวทิตี เช่น จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (20)	ร้องไห้ ยกมือแสดงความเห็นด้วยสอดคล้องกับคำพูดจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (28)
ความใฝ่รู้	พูดแสดงความอยากรู้ อยากรู้ เช่น สิ่งนี้คืออะไร ทำอย่างไร (20)	แสดงท่าทางตั้งใจฟัง ไม่วอกแวก (10)
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน	พูดแสดงถึงการเป็นคนประหยัดและรู้จักพอเพียง เช่น เมื่อที่เอาขนมมาให้อีก พูดว่าพอแล้ว (20)	แสดงท่าทางรู้จักประหยัดและพอเพียง เช่น หยิบของเท่าที่จำเป็นเมื่อไม่พอจึงหยิบเพิ่ม (28)
การพึ่งตนเอง	พูดแสดงถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำเองได้ (25)	แสดงท่าทางถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น ทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง (28)
ความซื่อสัตย์สุจริต	พูดแสดงถึงการเคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ทำตามกติกา (20)	แสดงถึงการเคารพกติกา เช่น ปฏิบัติตนตามกติกาอย่างเคร่งครัด (28)
ความเป็นผู้มีวิถึวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ	พูดแสดงถึงการมีมารยาททางสังคม เช่น พูดขอบคุณ พูดจามีหางเสียง (20)	แสดงท่าทางการมีมารยาททางสังคม เช่น ยกมือไหว้ขอบคุณ และก้มศีรษะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ (28)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

จากตารางที่ 4.17 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง ทางวิจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างพูดแสดงความใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น เรียกเพื่อนให้กลับให้ตรงเวลา (20) พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น พูดว่าต้องเข้าแถวและนั่งให้เป็นระเบียบ (20) พูดชักชวนเพื่อนให้ช่วยเหลือกันอย่างไม่ย่อท้อ (28) พูดแสดงถึงการมีความยุติธรรม เช่น บอกเพื่อนให้แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (20) พูดเสนอตัวช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน (20) พูดแสดงถึงการรู้จักผิดชอบชั่วดี และมีความกตัญญูกตเวที เช่น จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (20) พูดแสดงความอยากรู้อยากเห็น เช่น สิ่งนี้คืออะไร ทำอย่างไร (20) พูดแสดงถึงการเป็นคนประหยัดและรู้จักพอเพียง เช่น เมื่อพี่เอาขนมมาให้อีก พูดว่าพอแล้ว (20) พูดแสดงถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำเองได้ (25) พูดแสดงถึงการเคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ทำตามกติกา (20) พูดแสดงถึงการมีมารยาททางสังคม เช่น พูดขอบคุณ พูดจามีหางเสียง (20)

ในส่วนทางด้านวิจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงท่าทางรับแรงเมื่อถึงเวลานัดหมาย (25) แสดงท่าทางถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น เดินเข้าแถวและนั่งเป็นระเบียบ (25) ดำเนินกิจกรรมต่อโดยไม่ย่อท้อและร่วมมือกันในกลุ่ม (28) แสดงออกถึงการมีความยุติธรรม เช่น แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (28) ยื่นมือเข้าช่วยสอดคล้องกับคำพูดเพื่อช่วยเหลือ (25) ร้องให้ ยกมือแสดงความเห็นด้วยสอดคล้องกับคำพูดจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (28) แสดงท่าทางตั้งใจฟัง ไม่วอกแวก (10) แสดงท่าทางรู้จักประหยัดและพอเพียง เช่น หยิบของเท่าที่จำเป็นเมื่อไม่พอจึงหยิบเพิ่ม (28) แสดงท่าทางถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น ทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง (28) แสดงออกถึงการเคารพกติกา เช่น ปฏิบัติตนตามกติกาอย่างเคร่งครัด (28) แสดงท่าทางการมีมารยาททางสังคม เช่น ยกมือไหว้ขอบคุณ และก้มศีรษะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ (28)

ตารางที่ 4.18 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและ จริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา	อวัจนภาษา
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา	พูดแสดงความใส่ใจในสิ่งที่ได้รับ มอบหมาย เช่น เรียกเพื่อนให้กลับให้ตรงเวลา (20)	แสดงท่าทางรีบเร่งเมื่อถึงเวลานัดหมาย (20)
ความมีระเบียบวินัย	พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น พูดว่าต้องเข้าแถวและนั่งให้เป็นระเบียบ (15)	แสดงท่าทางถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น เดินเข้าแถวและนั่งเป็นระเบียบ (37)
ความสามัคคี, อดทน	พูดชักชวนเพื่อนให้ช่วยเหลือกันอย่าง ไม่ย่อท้อ (30)	ดำเนินกิจกรรมต่อโดยไม่ย่อท้อ และร่วมมือกันในกลุ่ม (36)
ความยุติธรรม	พูดแสดงถึงการมีความยุติธรรม เช่น บอกเพื่อนให้แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (20)	แสดงออกถึงการมีความยุติธรรม เช่น แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (37)
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	พูดเสนอตัวช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน (10)	ยื่นมือเข้าช่วยสอดคล้องกับคำพูด เพื่อช่วยเหลือ (25)
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวทิต	พูดแสดงถึงการรู้จักผิดชอบชั่วดี และมีความกตัญญูกตเวทิต เช่น จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (35)	ยกมือแสดงความเห็นด้วย สอดคล้องกับคำพูดจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (37)
ความใฝ่รู้	พูดแสดงความอยากรู้อยากเห็น เช่น สิ่งนี้คืออะไร ทำอย่างไร (2)	แสดงท่าทางตั้งใจฟัง ไม่ออกแวก (20)
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน	พูดแสดงถึงการเป็นคนประหยัดและรู้จักพอเพียง เช่น เมื่อพี่เขาขนมาให้ อีก พูดว่าพอแล้ว (20)	แสดงท่าทางรู้จักประหยัดและพอเพียง เช่น หยิบของเท่าที่จำเป็น เมื่อไม่พอจึงหยิบเพิ่ม (30)
การพึ่งตนเอง	พูดแสดงถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำเองได้ (20)	แสดงท่าทางถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น ทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง (37)
ความซื่อสัตย์สุจริต	พูดแสดงถึงการเคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ทำตามกติกา (10)	แสดงออกถึงการเคารพกติกา เช่น ปฏิบัติตนตามกติกาอย่างเคร่งครัด (30)
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ	พูดแสดงถึงการมีมารยาททางสังคม เช่น พูดขอบคุณ พูดจามีหางเสียง (30)	แสดงท่าทางการมีมารยาททางสังคม เช่น ยกมือไหว้ขอบคุณ และ ก้มศีรษะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ (37)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

จากตารางที่ 4.18 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9-12 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง ทางวัจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างพูดแสดงความใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น เรียกเพื่อนให้กลับให้ตรงเวลา (20) พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น พูดว่าต้องเข้าแถวและนั่งให้เป็นระเบียบ (15) พูดชักชวนเพื่อนให้ช่วยเหลือกันอย่างไม่ย่อท้อ (30) พูดแสดงถึงการมีความยุติธรรม เช่น บอกเพื่อนให้แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (20) พูดเสนอตัวช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน (10) พูดแสดงถึงการรู้จักผิดชอบชั่วดี และมีความกตัญญูตวกวที่ เช่น จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (35) พูดแสดงความอยากรู้อยากเห็น เช่น สิ่งนี้คืออะไร ทำอย่างไร (2) พูดแสดงถึงการเป็นคนประหยัดและรู้จักพอเพียง เช่น เมื่อพี่เอาขนมมาให้อีก พูดว่าพอแล้ว (20) พูดแสดงถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำเองได้ (20) พูดแสดงถึงการเคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ทำตามกติกา (10) พูดแสดงถึงการมีมารยาททางสังคม เช่น พูดขอบคุณ พูดจามีหางเสียง (30)

ในส่วนทางด้านอวัจนภาษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงท่าทางรีบเร่งเมื่อถึงเวลานัดหมาย (20) แสดงท่าทางถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น เดินเข้าแถวและนั่งเป็นระเบียบ (37) ดำเนินกิจกรรมต่อโดยไม่ย่อท้อและร่วมมือกันในกลุ่ม (36) แสดงออกถึงการมีความยุติธรรม เช่น แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน (37) ยื่นมือเข้าช่วยสอดคล้องกับคำพูดเพื่อช่วยเหลือ (25) ยกมือแสดงความคิดเห็นด้วยสอดคล้องกับคำพูดจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ (37) แสดงท่าทางตั้งใจฟัง ไม่วอกแวก (20) แสดงท่าทางรู้จักประหยัดและพอเพียง เช่น หยิบของเท่าที่จำเป็นเมื่อไม่พอจึงหยิบเพิ่ม (30) แสดงท่าทางถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น ทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง (37) แสดงออกถึงการเคารพกติกา เช่น ปฏิบัติตนตามกติกาอย่างเคร่งครัด (30) แสดงท่าทางการมีมารยาททางสังคม เช่น ยกมือไหว้ขอบคุณ และก้มศีรษะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ (37)

ตารางที่ 4.19 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวัจนภาษาที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา - พุดแสดงความ ใส่ใจในสิ่งที่ได้ รับมอบหมาย เช่น เรียกเพื่อน ให้กลับ ให้ตรง เวลา	10	35.71	10	27.03	0.45	20	71.43	20	54.05	0.15
ความมีระเบียบวินัย - พุดแสดงให้เห็น ถึงการเป็นคนมี วินัย เช่น พุดว่า ต้องเข้าแถว และนั่งให้เป็น ระเบียบ	5	17.86	5	13.51	0.63	20	71.43	15	40.54	0.01*
ความสามัคคี, อดทน - พุดชักชวน เพื่อนให้ช่วย เหลือกันอย่าง ไม่ย่อท้อ	25	89.29	10	27.03	0.00*	28	100.00	30	81.08	0.01*
ความยุติธรรม - พุดแสดงถึงการ มีความ ยุติธรรม เช่น บอกเพื่อนให้ แบ่งสิ่งของให้ เท่ากัน	10	35.71	5	13.51	0.04*	20	71.43	20	54.05	0.15

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 5

ตารางที่ 4.19(ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 - 8 ปี และ 9 - 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วิทยาศาสตร์									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - พุดเสนอตัว ช่วยเหลือเมื่อ เห็นเพื่อน เดือดร้อน	5	17.86	5	13.51	0.63	20	71.43	10	27.03	-
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวทิต - พุดแสดงถึง การรู้จักผิด ชอบชั่วดี และ มีความกตัญญู กตเวทิต เช่น จะ เป็นลูกที่ดีของ พ่อแม่	10	35.71	10	27.03	0.45	20	71.43	35	94.59	0.01*
ความไม่รู้ - พุดแสดงความ อยากรู้อยาก เห็น เช่น สิ่งนี้ คืออะไร ทำอย่างไร	10	35.71	5	13.51	0.04*	20	71.43	2	5.41	0.00*
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการ รู้จักประมาณตน - พุดแสดงถึง การเป็นคน ประหยัดและ รู้จักพอเพียง เช่น เมื่อพี่เอา ขนมมาให้อีก พุดว่าพอแล้ว	10	35.71	5	13.51	0.04*	20	71.43	20	54.05	0.15

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 5

ตารางที่ 4.19(ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวัจนภาษาที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 - 8 ปี และ 9 - 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
การพึ่งตนเอง - พุดแสดงถึง ความสามารถ ในการช่วย เหลือตนเอง เช่น พุดว่าทำ เองได้	5	17.86	5	13.51	0.63	25	89.29	20	54.05	0.00*
ความซื่อสัตย์สุจริต - พุดแสดงถึง การเคารพ กติกา เช่น บอกเพื่อนให้ ทำตามกติกา	10	35.71	5	13.51	0.04*	20	71.43	10	27.03	0.00*
ความเป็นผู้มี วัฒนธรรม รู้จัก กาลเทศะ และมี สัมมาคารวะ - พุดแสดงถึง การมีมารยาท ทางสังคม เช่น พุดขอบคุณ พุดจามีหาง เสียง	10	35.71	20	54.05	0.14	20	71.43	30	81.08	0.01*

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 5

จากตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในกิจกรรมช่วงแรก พบว่า “แตกต่างกันมีนัยสำคัญ” ในเรื่องความสามัคคี อดทน ความยุติธรรม ความใฝ่รู้ ประหยัด มัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน และความซื่อสัตย์สุจริต โดยในเรื่องดังกล่าว จำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี และ “แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญ” เรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย ความเมตตากรุณา

เอื่อเพื่อเมื่อแม่ การมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวที การพึ่งตนเอง โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย และในเรื่องความเป็นผู้มีวัฒนธรรม มีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย

ในกิจกรรมช่วงหลัง พบว่า “แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ” ในเรื่องความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี อุดหนุน ความเมตตากรุณา เอื่อเพื่อเมื่อแม่ การใฝ่รู้ การพึ่งตนเอง และความซื่อสัตย์สุจริต โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี และในเรื่องการมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวที และความเป็นผู้มีวัฒนธรรม มีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี และ “แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความยุติธรรม และการประหยัด มัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 4.20 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา - แสดงท่าทาง รับแรงเมื่อถึง เวลานัดหมาย	20	71.43	30	81.08	0.36	25	89.29	20	54.05	0.00*

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 6

ตารางที่ 4.20(ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
ความมีระเบียบวินัย - แสดงท่าทางถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น เดินเข้าแถวและนั่งเป็นระเบียบ	5	17.86	37	100.00	0.00*	25	89.29	37	100.00	0.04*
ความสามัคคี, อุดหนุน - ดำเนินกิจกรรมต่อโดยไม่ย่อท้อและร่วมมือกันในกลุ่ม	27	96.43	37	100.00	0.25	28	100.00	36	97.30	0.38
ความยุติธรรม - แสดงออกถึงการมีความยุติธรรม เช่น แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน	15	53.57	37	100.00	0.00*	28	100.00	37	100.00	ไม่ปรากฏ
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - ยื่นมือเข้าช่วยเหลือค้ำชองกับคำพูดเพื่อช่วยเหลือ	20	71.43	20	54.05	0.15	25	89.29	25	67.57	0.00*

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 6

ตารางที่ 4.20(ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ฟังประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 - 8 ปี และ 9 - 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูตเวที - ยกมือแสดงความเห็นด้วยสอดคล้องกับคำพูดจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่	20	71.43	30	81.08	0.36	28	100.00	37	100.00	ไม่ปรากฏ
ความไม่รู้ - แสดงท่าทางตั้งใจฟังไม่ออกแวก	20	71.43	30	81.08	0.36	10	35.71	20	54.05	0.14
ความประหยัด มีธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน - แสดงท่าทางรู้จักประหยัดและพอเพียง เช่น หยิบของเท่าที่จำเป็นเมื่อไม่พอจึงหยิบเพิ่ม	20	71.43	30	81.08	0.36	28	100.00	30	81.08	0.01*
การพึ่งตนเอง - แสดงท่าทางถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น ทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง	20	71.43	30	81.08	0.36	28	100.00	37	100.00	ไม่ปรากฏ

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 6

ตารางที่ 4.20(ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
ความซื่อสัตย์สุจริต - แสดงออกถึงการเคารพกติกา เช่น ปฏิบัติตนตามกติกาอย่างเคร่งครัด	20	71.43	20	54.05	0.15	28	100.00	30	81.08	0.01*
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ - แสดงท่าทางการมีมารยาททางสังคม เช่น ยกมือไหว้ขอบคุณ และก้มศีรษะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่	15	53.57	37	100.00	0.00*	28	100.00	37	100.00	ไม่ปรากฏ

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 6

จากตารางที่ 4.20 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในกิจกรรมช่วงแรก พบว่า "แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ" ในเรื่องความมีระเบียบวินัย ความยุติธรรม และความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี และ "แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ" ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความสามัคคี อุดหนุน การมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญู กตเวที ความใฝ่รู้ ความประหยัด มัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน การพึ่งตนเอง โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี เพียงเล็กน้อย

และในเรื่องความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความซื่อสัตย์สุจริตจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย

ในกิจกรรมช่วงหลัง พบว่า “แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ” ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประหยัด มัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน และความซื่อสัตย์สุจริต โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี และในเรื่องความมีระเบียบวินัย จำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าเด็กอายุ 9-12 ปี และ “แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องความสามัคคี อดทน โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย และเรื่องความใฝ่รู้ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย และ “ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ” เรื่องความยุติธรรม การมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวที การพึ่งตนเอง และความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ กล่าวคือเด็กทั้ง 2 กลุ่มแสดงพฤติกรรมในเรื่องดังกล่าวทุกคน

ตารางที่ 4.21 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่พึงไม่ประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก

ลักษณะที่ศึกษา	วจนภาษา	อวจนภาษา
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา	พูดแสดงความไม่ใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น บอกเพื่อนว่าไม่ต้องรีบ (2)	แสดงท่าทางอึดอาด เฉื่อยชา เมื่อถึงเวลานัดหมาย (5)
ความมีระเบียบวินัย	พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น พูดว่าไม่ต้องเข้าแถว (2)	แสดงท่าทางถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น ไม่เข้าแถว นั่งไม่เป็นระเบียบ (15)
ความสามัคคี, อดทน	ใช้คำพูดที่แสดงถึงความไม่สามัคคี เช่น ตอว่าเพื่อนเมื่อทำพลาด (1)	แสดงท่าทางเฉื่อยชา ไม่ให้ความร่วมมือและหน้าบึ้งเมื่อทำไม่สำเร็จ (8)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

ตารางที่ 4.21 (ต่อ) แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ฟังไม่ประสงค์ในด้านคุณธรรม และจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก

ลักษณะที่ศึกษา	วจนภาษา	อวจนภาษา
ความยุติธรรม	พูดแสดงถึงความไม่ยุติธรรม เช่น พูดว่าจะเอาของชิ้นนี้เป็นคนแรก (1)	แสดงท่าทางถึงการไม่มีความยุติธรรม เช่น แบ่งเฉลี่ยสิ่งของไม่เท่ากัน (5)
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	บอกให้เพื่อนให้ทำเอง แต่ไม่ช่วยเหลือ (2)	แสดงท่าทางเฉยเมย ไม่ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนเดือดร้อน (5)
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวทิต	พูดแสดงถึงการไม่รู้จักผิดชอบชั่วดี และไม่มีความกตัญญูกตเวทิต เช่น พูดว่าไม่ชอบเรียนหนังสือ (2)	แสดงท่าทางลอยหน้าลอยตา สอดคล้องกับการพูดว่าไม่ชอบเรียนหนังสือ (8)
ความใฝ่รู้	พูดแสดงไม่ความอยากรู้อยากเห็น เช่น พูดว่ารู้แล้ว (5)	แสดงท่าทางไม่ตั้งใจฟัง วอกแวก (5)
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน	พูดแสดงถึงการไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น พูดว่าต้องการขนมเพิ่มแม้ว่าจะกินไม่หมด (10)	แสดงท่าทางไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น หยิบขนมเก็บไว้หลายๆ ชิ้น (2)
การพึ่งตนเอง	พูดแสดงถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำให้น้อย (5)	แสดงท่าทางถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น ให้ผู้อื่นทำสิ่งต่างๆ ให้ (5)
ความซื่อสัตย์สุจริต	พูดแสดงถึงการไม่เคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ละเมิดกติกา (2)	แสดงออกถึงการไม่เคารพกติกา เช่น สายตาหลุกหลิกและละเมิดกติกา (5)
ความเป็นผู้มีวิถึวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ	พูดแสดงถึงการไม่มีมารยาททางสังคม เช่น ไม่พูดขอบคุณ พูดจาไม่มีหางเสียง (10)	แสดงท่าทางการไม่มีมารยาททางสังคม เช่น ไม่ยกมือไหว้ขอบคุณ และเดินข้ามหัวผู้ใหญ่ (10)

จากตารางที่ 4.21 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ฟังไม่ประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก ทางวจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างพูดแสดงความไม่ใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น บอกเพื่อนว่าไม่ต้องรีบ (2) พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น พูดว่าไม่ต้องเข้าแถว (2) ใช้คำพูดที่แสดงถึงความไม่สามัคคี เช่น ต่อว่าเพื่อนเมื่อทำพลาด (1) พูดแสดงถึงความไม่ยุติธรรม เช่น พูดว่าจะเอาของชิ้นนี้เป็นคนแรก (1) บอกให้เพื่อนให้ทำเอง แต่ไม่ช่วยเหลือ (2) พูดแสดงถึงการไม่รู้จักผิดชอบชั่วดี และไม่

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

ความกตัญญูตเวที เช่น ไม่ชอบเรียนหนังสือ (2) พุดแสดงไม่ความอยากรู้อยากเห็น เช่น พุดว่ารู้แล้ว (5) พุดแสดงถึงการไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น พุดว่าต้องการขนมเพิ่มแม้ว่าจะกินไม่หมด (10) พุดแสดงถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น พุดว่าทำให้เหนื่อย (5) พุดแสดงถึงการไม่เคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ละเมิดกติกา (2) พุดแสดงถึงการไม่มีมารยาททางสังคม เช่น ไม่พุดขอบคุณ พุดจาไม่มีหางเสียง (10)

ในส่วนทางด้านอวัจนภาษาในพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงท่าทางอึดอาด เฉื่อยชา เมื่อถึงเวลานัดหมาย (5) แสดงท่าทางถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น ไม่เข้าแถว นั่งไม่เป็นระเบียบ (15) แสดงท่าทางเฉื่อยชา ไม่ให้ความร่วมมือและหน้าบึ้งเมื่อทำไม่สำเร็จ (8) แสดงท่าทางถึงการไม่มีความยุติธรรม เช่น แบ่งเฉลี่ยสิ่งของไม่เท่ากัน (5) แสดงท่าทางเฉยเมย ไม่ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนเดือดร้อน (5) พุดแสดงแสดงท่าทางลอยหน้าลอยตา สอดคล้องกับการพุดว่าไม่ชอบเรียนหนังสือ (8) แสดงท่าทางไม่ตั้งใจฟัง วอกแวก (5) แสดงท่าทางไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น หยิบขนมเก็บไว้หลายๆ ชิ้น (2) แสดงท่าทางถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น ให้ผู้อื่นทำสิ่งต่างๆ ให้ (5) แสดงออกถึงการไม่เคารพกติกา เช่น สายตาหลุกลุกลิกและละเมิดกติกา (5) แสดงท่าทางการไม่มีมารยาททางสังคม เช่น ไม่ยกมือไหว้ขอบคุณ และเดินข้ามหัวผู้ใหญ่ (10)

ตารางที่ 4.22 แสดงลักษณะการพุดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา	อวัจนภาษา
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา	พุดแสดงความไม่ใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น บอกเพื่อนว่าไม่ต้องรับ (5)	แสดงท่าทางอึดอาด เฉื่อยชา เมื่อถึงเวลานัดหมาย (7)
ความมีระเบียบวินัย	พุดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น พุดว่าไม่ต้องเข้าแถว (2)	-
ความสามัคคี, อดทน	ใช้คำพุดที่แสดงถึงความไม่สามัคคี เช่น ต่อว่าเพื่อนเมื่อทำพลาด (1)	แสดงท่าทางเฉื่อยชา ไม่ให้ความร่วมมือและหน้าบึ้งเมื่อทำไม่สำเร็จ (2)
ความยุติธรรม	-	-
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	บอกให้เพื่อนให้ทำเอง แต่ไม่ช่วยเหลือ (2)	แสดงท่าทางเฉยเมย ไม่ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนเดือดร้อน (10)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

ตารางที่ 4.22 (ต่อ) แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรม และจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา	อวัจนภาษา
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวทิตี	-	-
ความไม่รู้	พูดแสดงไม่ความอยากรู้อยากเห็น เช่น พูดว่ารู้แล้ว (5)	แสดงท่าทางไม่ตั้งใจฟัง วอกแวก (5)
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน	พูดแสดงถึงการไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น พูดว่าต้องการขนมเพิ่มแม้ว่าจะกินไม่หมด (5)	แสดงท่าทางไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น หยิบขนมเก็บไว้หลายๆ ชิ้น (7)
การพึ่งตนเอง	พูดแสดงถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำให้เหนื่อย (52)	แสดงท่าทางถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น ให้ผู้อื่นทำสิ่งต่างๆ ให้ (2)
ความซื่อสัตย์สุจริต	พูดแสดงถึงการไม่เคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ละเมิดกติกา (2)	แสดงออกถึงการไม่เคารพกติกา เช่น สลายตาหลกหลิกและละเมิดกติกา (15)
ความเป็นผู้มีวิถึวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ	พูดแสดงถึงการไม่มีมารยาททางสังคม เช่น ไม่พูดขอบคุณ พูดจาไม่มีหางเสียง (5)	-

จากตารางที่ 4.22 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9-12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรก ทางวัจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างพูดแสดงความไม่ใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น บอกเพื่อนว่าไม่ต้องรีบ (5) พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น พูดว่าไม่ต้องเข้าแถว (2) ใช้คำพูดที่แสดงถึงความไม่สามัคคี เช่น ต่อว่าเพื่อนเมื่อทำพลาด (1) บอกให้เพื่อนให้ทำเอง แต่ไม่ช่วยเหลือ (2) พูดแสดงไม่ความอยากรู้อยากเห็น เช่น พูดว่ารู้แล้ว (5) พูดแสดงถึงการไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น พูดว่าต้องการขนมเพิ่มแม้ว่าจะกินไม่หมด (5) พูดแสดงถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำให้เหนื่อย (5) พูดแสดงถึงการไม่เคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ละเมิดกติกา (2) พูดแสดงถึงการไม่มีมารยาททางสังคม เช่น ไม่พูดขอบคุณ พูดจาไม่มีหางเสียง (5)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

ในส่วนทางด้านวจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงท่าทางอึดอาด เฉื่อยชา เมื่อถึงเวลานัดหมาย (7) แสดงท่าทางเฉื่อยชา ไม่ให้ความร่วมมือและหน้าบึ้งเมื่อทำไม่สำเร็จ (2) แสดงท่าทางเฉยเมย ไม่ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนเดือดร้อน (10) แสดงท่าทางไม่ตั้งใจฟัง วอกแวก (5) แสดงท่าทางไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น หยิบขนมเก็บไว้หลายๆ ชิ้น (7) แสดงท่าทางถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น ให้ผู้อื่นทำสิ่งต่างๆ ให้ (2) แสดงออกถึงการไม่เคารพกติกา เช่น สลายตาหลกหลิกและละเมียดกติกา (15)

ตารางที่ 4.23 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วจนภาษา	อวจนภาษา
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา	-	แสดงท่าทางอึดอาด เฉื่อยชา เมื่อถึงเวลานัดหมาย (1)
ความมีระเบียบวินัย	พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น พูดว่าไม่ต้องเข้าแถว (8)	แสดงท่าทางถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น ไม่เข้าแถว นั่งไม่เป็นระเบียบ (3)
ความสามัคคี, อดทน	-	-
ความยุติธรรม	-	-
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	-	แสดงท่าทางเฉยเมย ไม่ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนเดือดร้อน (3)
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวที	-	-
ความใฝ่รู้	พูดแสดงไม่ความอยากรู้อยากเห็น เช่น พูดว่ารู้แล้ว (2)	แสดงท่าทางไม่ตั้งใจฟัง วอกแวก (10)
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน	พูดแสดงถึงการไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น พูดว่าต้องการขนมเพิ่ม แม้ว่าจะกินไม่หมด (2)	-
การพึ่งตนเอง	พูดแสดงถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำให้อ่อน (1)	แสดงท่าทางถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น ให้ผู้อื่นทำสิ่งต่างๆ ให้ (2)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

ตารางที่ 4.23 (ต่อ) แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรม และ จริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วจนภาษา	อวจนภาษา
ความซื่อสัตย์สุจริต	-	-
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ	พูดแสดงถึงการไม่มีมารยาททางสังคม เช่น ไม่พูดขอบคุณ พูดจาไม่มีหางเสียง (1)	-

จากตารางที่ 4.23 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง ทางวจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างพูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น พูดว่าไม่ต้องเข้าแถว (8) พูดแสดงไม่ความอยากรู้ อยากเห็น เช่น พูดว่ารู้แล้ว (2) พูดแสดงถึงการไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น พูดว่าต้องการขนมเพิ่มแม้ว่าจะกินไม่หมด (2) พูดแสดงถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำให้เหนื่อย (1)

ในส่วนของด้านอวจนภาษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงท่าทางอึดอาด เชื้อยชา เมื่อถึงเวลานัดหมาย (1) แสดงท่าทางถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น ไม่เข้าแถว นั่งไม่เป็นระเบียบ (3) แสดงท่าทางเฉยเมย ไม่ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนเดือดร้อน (3) แสดงท่าทางไม่ตั้งใจฟัง วอกแวก (10) แสดงท่าทางถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น ให้ผู้อื่นทำสิ่งต่างๆ ให้ (2) แสดงท่าทางการไม่มีมารยาททางสังคม เช่น ไม่ยกมือไหว้ขอบคุณ และเดินข้ามหัวผู้ใหญ่ (1)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

ตารางที่ 4.24 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วจนภาษา	อวจนภาษา
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา	-	แสดงท่าทางอึดอาด เชื้อยซา เมื่อถึงเวลานัดหมาย (17)
ความมีระเบียบวินัย	-	-
ความสามัคคี, อดทน	-	-
ความยุติธรรม	-	-
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	-	แสดงท่าทางเฉยเมย ไม่ช่วยเหลือ เมื่อเพื่อนเดือดร้อน (5)
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวที	-	-
ความใฝ่รู้	-	แสดงท่าทางไม่ตั้งใจฟัง วอกแวก (10)
ความประหยัด มัธยัสถ์ และ การรู้จักประมาณตน	พูดแสดงถึงการไม่ประหยัดและไม่ พอเพียง เช่น พูดว่าต้องการขนมเพิ่ม แม้ว่าจะกินไม่หมด (1)	-
การพึ่งตนเอง	-	-
ความซื่อสัตย์สุจริต	-	แสดงออกถึงการไม่เคารพกติกา เช่น สายตาหลกหลิกและละเมิด กกติกา (7)
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จัก กาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ	-	-

จากตารางที่ 4.24 แสดงลักษณะการพูดและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9-12 ปี ในกิจกรรมช่วงหลัง ทางวจนภาษาพบว่าพูดแสดงถึงการไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น พูดว่าต้องการขนมเพิ่มแม้ว่าจะกินไม่หมด (1)

ในส่วนทางด้านอวจนภาษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงท่าทางอึดอาด เชื้อยซา เมื่อถึงเวลานัดหมาย (17) แสดงท่าทางเฉยเมย ไม่ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนเดือดร้อน (5) แสดงท่าทางไม่ตั้งใจฟัง วอกแวก (10) แสดงออกถึงการไม่เคารพกติกา เช่น สายตาหลกหลิกและละเมิดกกติกา (7)

* () หมายถึง จำนวนเด็กที่แสดงพฤติกรรม

ตารางที่ 4.25 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา - พูดแสดงความ ไม่ใส่ใจในสิ่งที่ ได้รับ มอบหมาย เช่น บอกเพื่อนว่าไม่ ต้องรับ	2	7.14	5	13.51	0.41	0	0	0	0	ไม่ ปรากฏ
ความมีระเบียบวินัย - พูดแสดงให้เห็น ถึงการเป็นคน ขาดวินัย เช่น พูดว่าไม่ต้อง เข้าแถว	2	7.14	2	5.41	0.77	8	28.57	0	0	0.00*
ความสามัคคี, อดทน - ใช้คำพูดที่ แสดงถึงความ ไม่สามัคคี เช่น ต่อว่าเพื่อนเมื่อ ทำพลาด	1	3.57	1	2.70	0.84	0	0	0	0	ไม่ ปรากฏ
ความยุติธรรม - พูดแสดงถึง ความไม่ ยุติธรรม เช่น พูดว่าเขา ของฉันนี่เป็น คนแรก	1	3.57	0	0	0.25	0	0	0	0	ไม่ ปรากฏ

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 7

ตารางที่ 4.25(ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวินัยภาษาที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วินัยภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - บอกให้เพื่อน ให้ทำเอง แต่ ไม่ช่วยเหลือ	2	7.14	2	5.41	0.77	0	0	0	0	ไม่ ปรากฏ
มีสติรู้จักผิดชอบชั่ว ดี, กตัญญูกตเวทิต - พุดแสดงถึง การไม่รู้จักผิด ชอบชั่วดีและ ไม่มีความ กตัญญู- กตเวทิต เช่น ไม่ชอบเรียน หนังสือ	2	7.14	0	0	0.10	0	0	0	0	ไม่ ปรากฏ
ความไม่รู้ - พุดแสดงความ ไม่อยากรู้ อยากเห็น เช่น พุดว่ารู้แล้ว	5	17.86	5	13.51	0.63	2	7.14	0	0	0.10
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการ รู้จักประมาณตน - พุดแสดงถึง การไม่ ประหยัดและ ไม่พอเพียง เช่น พุดว่า ต้องการขนม เพิ่ม แม้ว่าจ กินไม่หมด	10	35.71	5	13.51	0.04*	2	7.14	1	2.70	0.40

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 7

ตารางที่ 4.25(ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวิชาภาษาที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วิชาภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
การพึ่งตนเอง - พุดแสดงถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น พุดว่าทำให้น้อย	5	17.86	2	5.41	0.11	1	3.57	0	0	0.25
ความซื่อสัตย์สุจริต - พุดแสดงถึงการไม่เคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ละเมิดกติกา	2	7.14	2	5.41	0.77	0	0	0	0	ไม่ปรากฏ
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้กาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ - พุดแสดงถึงการไม่มีมารยาททางสังคม เช่น ไม่พูดขอบคุณ พุดจาไม่มีหางเสียง	10	35.71	5	13.51	0.04*	1	3.57	0	0	0.25

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 7

จากตารางที่ 4.25 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในกิจกรรมช่วงแรก พบว่า "แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ" ในเรื่องความประหยัดมัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน และความเป็นผู้มีวิถัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปี และ "แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ" ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย และเรื่องความสามัคคี อดทน ความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวที ความใฝ่รู้ การพึ่งตนเอง และความซื่อสัตย์สุจริต โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย

ในกิจกรรมช่วงหลัง พบว่า "แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ" ในเรื่องความมีระเบียบวินัย โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปี และ "แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ" ในเรื่องการใฝ่รู้ ความประหยัด มัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน การพึ่งตนเอง และความเป็นผู้มีวิถัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย แต่ "ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ" ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความสามัคคี อดทน ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวที และความซื่อสัตย์สุจริต กล่าวคือเด็กทั้ง 2 กลุ่มไม่แสดงพฤติกรรมในเรื่องดังกล่าว

ตารางที่ 4.26 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 - 8 ปี และ 9 - 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา - แสดงท่าทางอึด อาด เจื้อยซา เมื่อถึงเวลานัด หมาย	5	17.86	7	18.92	0.91	1	3.57	17	45.95	0.00*
ความมีระเบียบวินัย - แสดงท่าทางถึง การเป็นคนขาด วินัย เช่น ไม่เข้า แถว นั่งไม่เป็น ระเบียบ	15	53.57	0	0	0.00*	3	10.71	0	0	0.04*
ความสามัคคี, อดทน - แสดงท่าทาง เจื้อยซา ไม่ให้ ความร่วมมือ และหน้าบึ้งเมื่อ ทำไม่สำเร็จ	8	28.57	2	5.41	0.01*	0	0	0	0	ไม่ ปรากฏ
ความยุติธรรม - แสดงท่าทางถึง การไม่มีความ ยุติธรรม เช่น แบ่งเจลี่ย สิ่งของไม่ เท่ากัน	5	17.86	0	0	0.01*	0	0	0	0	ไม่ ปรากฏ

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 8

ตารางที่ 4.26(ต่อ) แสดงการเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
เมตตากรรณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - แสดงท่าทาง เฉยเมย ไม่ ช่วยเหลือเมื่อ เพื่อน เดือดร้อน	5	17.86	10	27.03	0.38	3	10.71	5	13.51	0.73
มีสติรู้จักผิดชอบชั่ว ดี, กตัญญูกตเวที - แสดงท่าทาง ลอยหน้าลอย ตา สอดคล้อง กับการพูดว่า ไม่ชอบเรียน หนังสือ	8	28.57	0	0	0.00*	0	0	0	0	ไม่ ปรากฏ
ความไม่รู้ - แสดงท่าทาง ไม่ตั้งใจฟัง วอกแวก	5	17.86	5	5.41	0.63	10	35.71	10	27.03	0.45
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการ รู้จักประมาณตน - แสดงท่าทาง ไม่ประหยัด และไม่ พอเพียง เช่น หยิบขนมเก็บ ไว้หลายๆ ชิ้น	2	7.14	7	18.92	0.91	0	0	0	0	ไม่ ปรากฏ

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 8

ตารางที่ 4.26(ต่อ) แสดงการเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี และ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและในกิจกรรมช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา									
	กิจกรรมช่วงแรก					กิจกรรมช่วงหลัง				
	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=37)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.	6-8 ปี (n=28)	ร้อยละ	9-12 ปี (n=28)	ร้อยละ	Chi-Square Prob.
การพึ่งตนเอง										
- แสดงท่าทางถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น ให้ผู้อื่นทำสิ่งต่างๆ ให้	5	17.86	2	5.41	0.11	2	7.14	0	0	0.10
ความซื่อสัตย์สุจริต										
- แสดงออกถึงการไม่เคารพกติกา เช่น สายตา หลุกหลิกและละเมียดกติกา	5	17.86	15	40.54	0.05*	0	0	7	18.92	0.01*
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ										
- แสดงท่าทางการไม่มีมารยาททางสังคม เช่น ไม่ยกมือไหว้ ขอบคุน และเดินข้ามหัวผู้ใหญ่	10	35.71	0	0	0.00*	0	0	0	0	ไม่ปรากฏ

หมายเหตุ 1) * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2) ดูกราฟแสดงการเปรียบเทียบในภาคผนวก ค. กราฟที่ 8

จากตารางที่ 4.26 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในกิจกรรมช่วงแรก พบว่า “แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ” ในเรื่องความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี อดทน ความยุติธรรม การมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวที และความเป็นผู้มีวิถึวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปี และในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปี และ “แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปี เพียงเล็กน้อย และในเรื่องความใฝ่รู้ และการพึ่งตนเอง โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย

ในกิจกรรมช่วงหลัง พบว่า “แตกต่างกันมีนัยสำคัญ” ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความซื่อสัตย์สุจริต โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปี และในเรื่องความมีระเบียบวินัย โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปี และ “แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความใฝ่รู้ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนน้อยกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย และในเรื่องการพึ่งตนเองจำนวนเด็กอายุ 6-8 ปี แสดงพฤติกรรมมีสัดส่วนมากกว่าจำนวนเด็กอายุ 9-12 ปีเพียงเล็กน้อย แต่ “ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ” ในเรื่องความสามัคคี อดทน ความยุติธรรม การมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวที และความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน ความเป็นผู้มีวิถึวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ กล่าวคือเด็กทั้ง 2 กลุ่มไม่แสดงพฤติกรรมในเรื่องดังกล่าว

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (เรียงลำดับตามคำถามวิจัย)

2.2 คำถามวิจัยข้อที่ 2 รูปแบบกิจกรรมการสื่อสารในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางอารมณ์ ตลอดจนการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมการสื่อสารของเด็กไทยอายุ 6 – 12 ปี เป็นอย่างไร

2.2.1 รูปแบบกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางอารมณ์

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากเรื่องความฉลาดทางอารมณ์นั้น ได้พัฒนามาเป็นรูปแบบกิจกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางอารมณ์ โดยกิจกรรมจะต้องเป็นกิจกรรมที่让孩子ได้พูดและแสดงออก ซึ่งในกิจกรรมนั้นผู้วิจัยจะเน้นการพัฒนาในด้านต่างๆ ตามแนวคิดเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ 5 ด้าน ดังนี้

1. การรู้จักอารมณ์ตนเอง ในกิจกรรมจะเน้นให้เด็กได้มีการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายในกลุ่ม เพื่อฝึกให้เด็กได้เรียนรู้การร่วมกิจกรรม การเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ และส่งผลต่ออารมณ์ของตนและรู้จักที่จะควบคุมอารมณ์ตนเอง เช่น ในกิจกรรม "กู่ระเบิด" และ "ดินสอหรรษา" ซึ่งเน้นการเข้าร่วมกิจกรรมแบบกลุ่มโดยให้เด็กเรียนรู้อารมณ์ตนเองในขณะนั้นและสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง

2. การจัดการกับอารมณ์ตนเอง ในกิจกรรมต้องฝึกให้เด็กได้เรียนรู้การจัดการกับอารมณ์ของตนเองที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เช่น ในกิจกรรม "กู่ระเบิด" และ "ดินสอหรรษา" มีการแข่งขันกันระหว่างทีมผู้ร่วมกิจกรรม และจะต้องมีทีมที่พ่ายแพ้หรือไม่สำเร็จที่ตั้งเป้าหมายไว้ ดังนั้นเด็กจะได้เรียนรู้ที่จะยังยั้งความไม่พอใจและผ่านอารมณ์นั้นไปได้ด้วยตนเอง

3. การจงใจตนเอง เป็นกิจกรรมฝึกให้เด็กรู้จักผลักดันตนเองในการประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น ในกิจกรรม "กู่ระเบิด" และ "ดินสอหรรษา" มีการแข่งขันและต้องร่วมกันทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ ดังนั้นเด็กจะเรียนรู้การให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น

4. การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น จะฝึกให้เด็กได้เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เช่น ในกิจกรรม "น้ำมาปลากินมด" และ "น้ำลดมดกินปลา" เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยการช่วยเหลือกันจากทุกคนในกลุ่ม ดังนั้นเมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้นเพื่อนร่วมกลุ่มควรให้อภัยซึ่งกันและกัน และรับผิดชอบในสิ่งที่ทำร่วมกัน

5. ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น ในกิจกรรมจะต้องเน้นการพัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์ เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้และทำความรู้จักกับเพื่อนต่างโรงเรียนและ

ร่วมกันดำเนินกิจกรรมแบบทีม เพื่อสานสัมพันธ์ที่กระหว่างกัน เช่น ในกิจกรรม “ตู้ระเบิด” และ “ขวดหรรษา” เน้นการปฏิบัติกิจกรรมแบบทีมเพื่อให้เด็กเรียนรู้การรวมกลุ่มและเข้ากับผู้อื่นได้

จากรายละเอียดคุณสมบัติข้อย่อยของความฉลาดทางอารมณ์นั้น สามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมที่จะพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็ก สาระสำคัญที่ควรมีคือ กิจกรรมต้องให้เด็กได้เรียนรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น แล้วเปิดโอกาสให้สามารถประยุกต์ใช้อารมณ์ที่เกิดขึ้นให้เกิดประโยชน์และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี

รูปแบบกิจกรรมการสื่อสารการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคุณธรรมและจริยธรรม

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมนั้น ได้พัฒนามาเป็น รูปแบบกิจกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางคุณธรรมและจริยธรรม โดย กิจกรรมจะต้องเป็นกิจกรรมที่让孩子ได้เรียนรู้และปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของความดีงามโดย สะท้อนออกมาทางการพูดและการแสดงออก ในด้านต่างๆ ตามแนวคิดเรื่องคุณธรรมและ จริยธรรม ดังนี้

1. ความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลา กิจกรรมจะเน้นที่ฝึกให้เด็กได้เรียนรู้ที่จะ รับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย และสามารถบริหารเวลาในการที่กระทำสิ่งนั้นได้ เช่น ระหว่าง ช่วงพักกิจกรรมจะกำหนดระยะเวลาจำกัดในการพัก เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักความรับผิดชอบและการ ตรงต่อเวลา
2. ความมีระเบียบวินัย กิจกรรมจะต้องฝึกให้เด็กอยู่ในกฎและกติกาสังคมยึดและ ปฏิบัติ เช่น ระหว่างช่วงพักกิจกรรม ฝึกให้เด็กได้ปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยที่กำหนด
3. ความสามัคคีและความอดทน กิจกรรมจะต้องฝึกให้ได้เรียนรู้ถึงการพยายามที่จะ ปฏิบัติภารกิจต่างๆ และเพียรพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรค รวมถึงการร่วมมือร่วมแรงกันในการ ประกอบกิจกรรม เช่น ในกิจกรรม “ตู้ระเบิด” และ “ดินสอหรรษา” มีการแข่งขันและทุกคนในทีม ต้องสามัคคีกันและต้องมีการทำซ้ำจนกว่าสำเร็จดังเป้าหมาย
4. ความยุติธรรม กิจกรรมจะต้องฝึกให้เด็กได้รับผิดชอบสิ่งหนึ่งสิ่งใดร่วมกัน โดยไม่มี การแบ่งแยก เช่น ในกิจกรรม “น้ำมาปลากินมด” และ “น้ำลตมดกินปลา” เด็กทุกคนจะต้องแบ่ง ของที่มีในกิจกรรมให้เท่าเทียมกัน

5. ความเมตตากรุณาและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ กิจกรรมเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงการช่วยเหลือและแบ่งปันซึ่งกันและกัน เช่น ในกิจกรรม“น้ำมาปลากินมด” และ “น้ำลดมดกินปลา” กำหนดกติกาให้เด็กรับผิดชอบต่อน้ำในขวดให้หมด เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะแบ่งปันและช่วยเหลือกันเพื่อให้สำเร็จ

6. การมีสติ รู้จักผิดชอบชั่วดีและกตัญญูทวดเวที ฝึกให้เด็กได้เรียนรู้ว่าสิ่งที่ดีและไม่ดี รวมถึงความรู้สึกสำนึกบุญที่จะทดแทนต่ออนุพการีของตน เช่น กิจกรรม “พระคุณแม่” และ “ฉันมาจากไหน” มุ่งสอนให้เด็กเรียนรู้คุณของพ่อแม่ แล้วปลูกจิตสำนึกให้อยากเป็นคนดี

7. ความใฝ่รู้ กิจกรรมต้องฝึกให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในกิจกรรม จากการพูดและแสดงออกร่วมกับผู้อื่น เช่น ในกิจกรรม “กู่ระเบิด” และ “ดินสอหรรษา” เปิดโอกาสให้เด็กได้ซักถามเสนอความคิดเห็น ซึ่งเด็กจะได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ซึ่งกันและกัน

8. ความประหยัดมัธยัสถ์และการ รู้จักประมาณตน ในกิจกรรมจะฝึกให้เด็กใช้สิ่งที่มีอยู่ให้คุ้มค่า เกิดประโยชน์และเรียนรู้ถึงความพอเพียง เช่น ระหว่างช่วงพักกิจกรรมเปิดโอกาสให้เด็กได้ทานของว่างอย่างพอดีกับความต้องการของตน

9. การพึ่งตนเอง ฝึกให้เด็กเรียนรู้ที่จะช่วยตนเองในการปฏิบัติภารกิจต่างๆ เช่น ในการประกอบกิจกรรมเปิดโอกาสให้เด็กได้ดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองและไม่พึ่งพาผู้อื่น

10. ความซื่อสัตย์สุจริต ฝึกให้เด็กปฏิบัติตามกฎกติกาในการทำกิจกรรม เช่น ในกิจกรรม “กู่ระเบิด” และ “ดินสอหรรษา” ฝึกให้เด็กปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด

11. ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะและมีสัมมาคารวะ เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องมารยาทในสังคม และการอยู่รวมกลุ่มกับผู้อื่น เช่น ระหว่างช่วงพักกิจกรรมได้จัดของว่างให้เด็กรับประทานเพื่อฝึกและสังเกตเด็กในความมีมารยาทที่ดี และมีการอ่อนน้อมถ่อมตน พูดและแสดงออกอย่างเหมาะสม

นอกจากกิจกรรมควรมีลักษณะข้างต้นแล้วนั้น ในกิจกรรมควรมีการสอดแทรกความสนุกสนานไม่น่าเบื่อหน่ายเพื่อให้เด็กรู้สึกผ่อนคลายและการสรุปการเรียนรู้ในแต่ละประเด็นในการประกอบกิจกรรม ให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นซึ่งจะทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้มากขึ้นอีกด้วย

จากรูปแบบกิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้ความสามารถในการสื่อสารทางอารมณ์ คุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 - 12 ปี เปลี่ยนแปลงไปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.27 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวจนภาษาที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วจนภาษา (n = 28)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
การรู้จักอารมณ์ตนเอง - พุดแสดงความรู้สึกถึงอารมณ์สนุกสนาน เช่น บอกว่าเกมส์นี้สนุก	5	10	0.13
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง - (ไม่แสดงพฤติกรรม)	0	0	ไม่ปรากฏ
การจูงใจตนเอง - พุดให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น เมื่อทำพลาดว่าไม่เป็นไรเริ่มใหม่	10	10	1.00
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น - เห็นเพื่อนตื่นเต้น ให้กำลังใจและบอกให้ใจเย็น รมัดระวัง	5	10	0.13
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น - พุดคุยกับเพื่อนร่วมกิจกรรม	20	28	0.00*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.27 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า "แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ" ในเรื่องความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นในกิจกรรมช่วงหลัง และ "แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ" ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเอง การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นในกิจกรรมช่วงหลังเพียงเล็กน้อย ยกเว้นในเรื่องการจูงใจตนเองมีการแสดงพฤติกรรมคงเดิม แต่ "ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ" ในเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตนเอง และการจูงใจตนเอง กล่าวคือในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กไม่แสดงพฤติกรรมทั้งในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ตารางที่ 4.28 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา (n = 28)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
การรู้จักอารมณ์ตนเอง - แสดงสีหน้าร่าเริง แจ่มใส สอดคล้องกับการพูด แสดงความรู้สึกของตนเอง	28	28	ไม่ปรากฏ
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง - หน้าอ ไม่พอใจแต่ควบคุมตนและเล่นกับ เพื่อนต่อ	5	2	0.22
การจูงใจตนเอง - แสดงสีหน้ามุ่งมั่น ตั้งใจ พยายามที่จะไปสู่ ความสำเร็จ	20	28	0.00*
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น - ระมัดระวังการแสดงออกในการทำกิจกรรม ไม่ให้ผิดพลาด	15	28	0.00*
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น - แสดงความเป็นมิตร จับมือ กอดคอกับเพื่อน	25	28	0.08

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า “แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ” ในเรื่องของการจูงใจตนเอง การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นในกิจกรรมช่วงหลัง และ “แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องของการรู้จักอารมณ์ตนเอง โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงเพียงเล็กน้อย ในกิจกรรมช่วงหลัง และเรื่องความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง แต่ “ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ” ในเรื่องของการรู้จักอารมณ์ตนเอง กล่าวคือในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเท่ากันทั้งในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ตารางที่ 4.29 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวัจนภาษาที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา (n = 37)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
การรู้จักอารมณ์ตนเอง - (ไม่แสดงพฤติกรรม)	0	0	ไม่ปรากฏ
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง - (ไม่แสดงพฤติกรรม)	0	0	ไม่ปรากฏ
การจูงใจตนเอง - พูดให้กำลังใจตนเองและผู้อื่น เมื่อทำพลาดว่า ไม่เป็นไรเริ่มใหม่	10	10	1.00
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น - เห็นเพื่อนตื่นเต้น ให้กำลังใจและบอกให้ใจเย็น ระมัดระวัง	5	10	0.15
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น - พูดคุยกับเพื่อนร่วมกิจกรรม	10	20	0.02*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.29 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า “แตกต่างกันมีนัยสำคัญ” ในเรื่องความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นในกิจกรรมช่วงหลัง และ “แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องการจูงใจตนเอง โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมคงเดิม และในเรื่องการตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง แต่ “ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ” ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเองและการจัดการกับอารมณ์ตนเอง กล่าวคือในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กไม่แสดงพฤติกรรมทั้งในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ตารางที่ 4.30 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา (n = 37)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
การรู้จักอารมณ์ตนเอง - แสดงสีหน้าว่าเรใจ แจ่มใส สอดคล้องกับการพูด แสดงความรู้สึกรู้สึกของตนเอง	30	37	0.01*
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง - หน้างอ ไม่พอใจแต่ควบคุมตนเองและเล่นกับเพื่อนต่อ	10	10	1.00
การจูงใจตนเอง - แสดงสีหน้ามุ่งมั่น ตั้งใจ พยายามที่จะไปสู่ความสำเร็จ	30	37	0.01*
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น - ระมัดระวังการแสดงออกในการทำกิจกรรม ไม่ให้ผิดพลาด	20	37	0.00*
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น - แสดงความเป็นมิตร จับมือ กอดคอกับเพื่อน	20	37	0.00*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.30 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า “แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ” ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเอง การจูงใจตนเอง การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นในกิจกรรมช่วงหลัง และ “แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตนเอง โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมคงเดิมในกิจกรรมช่วงหลัง

ตารางที่ 4.31 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางจิตวิทยาที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วจนภาษา (n = 28)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
การรู้จักอารมณ์ตนเอง - พุดแสดงความรู้สึกถึงอารมณ์โกรธ เช่น ต่อว่าเพื่อนที่ทำผิดพลาด	1	0	0.31
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง - พุดแสดงอารมณ์เบื่อ เช่น โวยวาย ไม่อยากทำกิจกรรม	2	0	0.15
การจูงใจตนเอง - พุดแสดงอารมณ์หงุดหงิดและท้อแท้ ที่ทำไม่สำเร็จ	5	0	0.02*
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น - ไม่ให้กำลังใจเพื่อน พร้อมพุดยุแหย่	5	2	0.23
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น - พุดแสดงความเป็นมิตร เช่น พุดว่าไม่อยากอยู่กลุ่มนี้	2	0	0.15

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.31 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า “แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ” ในเรื่องการจูงใจตนเอง โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงในกิจกรรมช่วงหลัง และ “แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเอง การจัดการกับอารมณ์ตนเอง การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น และความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง

ตารางที่ 4.32 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา (n = 28)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
การรู้จักอารมณ์ตนเอง - แสดงสีหน้าบึ้งตึง ใช้น้ำเสียงที่จืดจาง	1	0	0.31
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง - แสดงสีหน้าบึ้งตึงไม่พอใจผู้อื่นและมีอาการเฉื่อยชา ไม่อยากเล่น	5	0	0.02*
การจูงใจตนเอง - แสดงสีหน้าท้อแท้ ไม่ยิ้ม ท่าทาง ห่อเหี่ยว เมื่อทำไม่สำเร็จ	5	0	0.02*
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น - แสดงอาการดีใจเมื่อผู้อื่นทำพลาด	10	0	0.00*
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น - แสดงความไม่เป็นมิตร ไม่ยิ้ม ไม่อยากเข้ากลุ่ม	3	0	0.02*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.32 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า "แตกต่างกันมีนัยสำคัญ" ในเรื่องการจัดการกับอารมณ์ตนเอง การจูงใจตนเอง และการตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงในกิจกรรมช่วงหลัง และ "แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญ" ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเอง และความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง

ตารางที่ 4.33 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา (n = 37)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
การรู้จักอารมณ์ตนเอง - (ไม่แสดงพฤติกรรม)	0	0	ไม่ปรากฏ
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง - (ไม่แสดงพฤติกรรม)	0	0	ไม่ปรากฏ
การจูงใจตนเอง - พุดแสดงอารมณ์หงุดหงิดและท้อแท้ ที่ทำไม่สำเร็จ	2	-	0.15
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น - ไม่ให้กำลังใจเพื่อน พร้อมพุดยุแหย่	5	1	0.09
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น - (ไม่แสดงพฤติกรรม)	0	0	ไม่ปรากฏ

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.33 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า “แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องการจูงใจตนเอง และการตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง แต่ “ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ” ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเอง การจัดการกับอารมณ์ตนเอง และความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น กล่าวคือในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กไม่แสดงพฤติกรรมทั้งในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ตารางที่ 4.34 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ทางอารมณ์ของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา (n = 37)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
การรู้จักอารมณ์ตนเอง - แสดงสีหน้าบึ้งตึง ใช้น้ำเสียงที่ฉุนเฉียว	10	0	0.00*
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง - แสดงสีหน้าบึ้งตึงไม่พอใจผู้อื่นและมีอาการเฉื่อยชา ไม่อยากเล่น	10	0	0.00*
การจูงใจตนเอง - แสดงสีหน้าท้อแท้ ไม่ยิ้ม ท่าทาง ห่อเหี่ยว เมื่อทำไม่สำเร็จ	10	2	0.01*
การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น - แสดงอาการดีใจเมื่อผู้อื่นทำพลาด	5	0	0.02*
ความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น - แสดงความไม่เป็นมิตร ไม่ยิ้ม ไม่อยากเข้ากลุ่ม	5	0	0.02*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.34 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า "แตกต่างกันมีนัยสำคัญ" ในเรื่องการรู้จักอารมณ์ตนเอง การจัดการกับอารมณ์ตนเอง การจูงใจตนเอง การตระหนักรู้อารมณ์ผู้อื่น และความสามารถในการจัดการความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงในกิจกรรมช่วงหลัง

ตารางที่ 4.35 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัฒนธรรม (n = 28)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา - พูดแสดงความใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น เรียกเพื่อนให้กลับให้ตรงเวลา	10	20	0.01*
ความมีระเบียบวินัย - พูดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น พูดว่าต้องเข้าแถวและนั่งให้เป็นระเบียบ	5	20	0.00*
ความสามัคคี, อุดหนุน - พูดชักชวนเพื่อนให้ช่วยเหลือกันอย่างไม่ย่อท้อ	25	28	0.08
ความยุติธรรม - พูดแสดงถึงการมีความยุติธรรม เช่น บอกเพื่อนให้แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน	10	20	0.01*
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - พูดเสนอตัวช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน	5	20	0.00*
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวทิตี - พูดแสดงถึงการรู้จักผิดชอบชั่วดี และมีความกตัญญูกตเวทิตี เช่น จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่	10	20	0.01*
ความใฝ่รู้ - พูดแสดงความอยากรู้ อยากรู้อะไร เช่น สิ่งนี้คืออะไร ทำอย่างไร	10	20	0.01*
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน - พูดแสดงถึงการเป็นคนประหยัดและรู้จักพอเพียง เช่น เมื่อที่เอาขนมมาให้อีก พูดว่าพอแล้ว	10	20	0.01*
การพึ่งตนเอง - พูดแสดงถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น พูดว่าทำเองได้	5	25	0.00*
ความซื่อสัตย์สุจริต - พูดแสดงถึงการเคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ทำตามกติกา	10	20	0.01*
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ - พูดแสดงถึงการมีมารยาททางสังคม เช่น พูดขอบคุณ พูดจามีหางเสียง	10	20	0.01*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.35 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า “แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ” ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวทิตี ความใฝ่รู้ ความประหยัด มัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน การพึ่งตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต และความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นในกิจกรรมช่วงหลัง และ “แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องความสามัคคี อุดหนุน โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง

ตารางที่ 4.36 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา (n=28)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา - แสดงท่าทางรีบเร่งเมื่อถึงเวลานัดหมาย	20	25	0.09
ความมีระเบียบวินัย - แสดงท่าทางถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น เดินเข้าแถวและนั่งเป็นระเบียบ	5	25	0.00*
ความสามัคคี, อุดหนุน - ดำเนินกิจกรรมต่อโดยไม่ย่อท้อและร่วมมือกันในกลุ่ม	27	28	0.31
ความยุติธรรม - แสดงออกถึงการมีความยุติธรรม เช่น แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน	15	28	0.00*
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - ยื่นมือเข้าช่วยสอดคล้องกับคำพูดเพื่อช่วยเหลือ	20	25	0.09
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวทิตี - ร้องให้ ยกมือแสดงความเห็นด้วย สอดคล้องกับคำพูดจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่	20	28	0.00*
ความใฝ่รู้ - แสดงท่าทางตั้งใจฟัง ไม่วอกแวก	20	10	0.01*
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน - แสดงท่าทางรู้จักประหยัดและพอเพียง เช่น หยิบของเท่าที่จำเป็น เมื่อไม่พอจึงหยิบเพิ่ม	20	28	0.00*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 4.36 (ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ฟังประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา (n=28)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
การฟังตนเอง - แสดงท่าทางถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น ทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง	20	28	0.00*
ความซื่อสัตย์สุจริต - แสดงออกถึงการเคารพกติกา เช่น ปฏิบัติตนตามกติกาอย่างเคร่งครัด	20	28	0.00*
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ - แสดงท่าทางการมีมารยาททางสังคม เช่น ยกมือไหว้ขอบคุณ และก้มศีรษะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่	15	28	0.00*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.36 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า “แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ” ในเรื่องความมีระเบียบวินัย ความยุติธรรม การมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวทิตี ความประหยัด มัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน การฟังตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต และความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นในกิจกรรมช่วงหลัง และในเรื่องความใฝ่รู้ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงในกิจกรรมช่วงหลัง และ “แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความสามัคคี อดทน และความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง

ตารางที่ 4.37 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวัจนภาษาที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา (n=37)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา - พุดแสดงความใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น เรียกเพื่อนให้กลับให้ตรงเวลา	10	20	0.02*
ความมีระเบียบวินัย - พุดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น พุดว่าต้องเข้าแถวและนั่งให้เป็นระเบียบ	5	15	0.00*
ความสามัคคี, อุดหนุน - พุดชักชวนเพื่อนให้ช่วยเหลือกันอย่างไม่ย่อท้อ	10	30	0.00*
ความยุติธรรม - พุดแสดงถึงการมีความยุติธรรม เช่น บอกเพื่อนให้แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน	5	20	0.00*
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - พุดเสนอตัวช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน	5	10	0.15
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวทิต - พุดแสดงถึงการรู้จักผิดชอบชั่วดี และมีความกตัญญูกตเวทิต เช่น จะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่	10	35	0.00*
ความใฝ่รู้ - พุดแสดงความอยากรู้ อยากรู้อยากเห็น เช่น สิ่งนี้คืออะไร ทำอย่างไร	5	2	0.23
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน - พุดแสดงถึงการเป็นคนประหยัดและรู้จักพอเพียง เช่น เมื่อที่เอาขนมมาให้อีก พุดว่าพอแล้ว	5	20	0.00*
การพึ่งตนเอง - พุดแสดงถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น พุดว่าทำเองได้	5	20	0.00*
ความซื่อสัตย์สุจริต - พุดแสดงถึงการเคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ทำตามกติกา	5	10	0.15
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ - พุดแสดงถึงการมีมารยาททางสังคม เช่น พุดขอบคุณ พุดจามีหางเสีียง	20	30	0.01*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.37 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า “แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ” ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี อุดหนุน ความยุติธรรม การมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวที ความประหยัด มัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน การพึ่งตนเอง และความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นในกิจกรรมช่วงหลัง และ “แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความซื่อสัตย์สุจริต โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย และในเรื่องความใฝ่รู้ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง

ตารางที่ 4.38 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา (n=37)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา - แสดงท่าทางรีบเร่งเมื่อถึงเวลานัดหมาย	30	20	0.01*
ความมีระเบียบวินัย - แสดงท่าทางถึงการเป็นคนมีวินัย เช่น เดินเข้าแถวและนั่งเป็นระเบียบ	35	37	0.15
ความสามัคคี, อุดหนุน - ดำเนินกิจกรรมต่อโดยไม่ย่อท้อและร่วมมือกันในกลุ่ม	37	36	0.31
ความยุติธรรม - แสดงออกถึงการมีความยุติธรรม เช่น แบ่งสิ่งของให้เท่ากัน	35	37	0.15
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - ยื่นมือเข้าช่วยสอดคล้องกับคำพูดเพื่อช่วยเหลือ	20	25	0.33
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวที - ยกมือแสดงความเห็นด้วย สอดคล้องกับคำพูดจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่	30	37	0.01*
ความใฝ่รู้ - แสดงท่าทางตั้งใจฟัง ไม่วอกแวก	30	20	0.01*
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน - แสดงท่าทางรู้จักประหยัดและพอเพียง เช่น หยิบของเท่าที่จำเป็น เมื่อไม่พอจึงหยิบเพิ่ม	37	30	0.01*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 4.38 (ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา (n=37)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
การพึ่งตนเอง - แสดงท่าทางถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เช่น ทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง	30	37	0.01*
ความซื่อสัตย์สุจริต - แสดงออกถึงการเคารพกติกา เช่น ปฏิบัติตนตามกติกาอย่างเคร่งครัด	20	30	0.01*
ความเป็นผู้มีวิถึคุณธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ - แสดงท่าทางการมีมารยาททางสังคม เช่น ยกมือไหว้ขอบคุณ และ ก้มศีรษะเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่	30	37	0.01*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.38 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า "แตกต่างกันมีนัยสำคัญ" ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความใฝ่รู้ ความประหยัด มัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงในกิจกรรมช่วงหลัง และเรื่องการมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวที การพึ่งตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต และความเป็นผู้มีวิถึคุณธรรม รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นในกิจกรรมช่วงหลัง และ "แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญ" ในเรื่องความระเบียบวินัย ความยุติธรรม และความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง และในเรื่องความสามัคคี อุดหนุน โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง

ตารางที่ 4.39 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา (n=28)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา - พุดแสดงความไม่ใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น บอกเพื่อนว่าไม่ต้องรีบ	2	0	0.15
ความมีระเบียบวินัย - พุดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น พุดว่าไม่ต้องเข้าแถว	2	8	0.04*
ความสามัคคี, อดทน - ใช้คำพุดที่แสดงถึงความไม่สามัคคี เช่น ต่อว่าเพื่อนเมื่อทำพลาด	1	0	0.31
ความยุติธรรม - พุดแสดงถึงความไม่ยุติธรรม เช่น พุดว่าจะเอาของชิ้นนี้เป็นคนแรก	1	0	0.31
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - บอกให้เพื่อนให้ตัวเอง แต่ไม่ช่วยเหลือ	2	0	0.15
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวที - พุดแสดงถึงการไม่รู้จักผิดชอบชั่วดีและไม่มีความกตัญญู เช่น พุดว่าไม่ชอบเรียนหนังสือ	2	0	0.15
ความใฝ่รู้ - พุดแสดงความไม่อยากรู้อยากเห็น เช่น พุดว่ารู้แล้ว	5	2	0.23
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน - พุดแสดงถึงการไม่ประหยัดและพอเพียง เช่น พุดว่าต้องการขนมเพิ่มแม้จะยังกินไม่หมด	10	2	0.01*
การพึ่งตนเอง - พุดแสดงถึงช่วยเหลือตนเองไม่ได้ เช่น บอกให้ผู้อื่นทำให้	5	1	0.08
ความซื่อสัตย์สุจริต - พุดแสดงถึงการไม่เคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ละเมิดกติกา	2	0	0.15
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ - พุดแสดงถึงการไม่มีมารยาททางสังคม เช่น ไม่พุดขอบคุณ พุดจาไม่มีหางเสียง	10	1	0.00*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.39 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า “แตกต่างกันมีนัยสำคัญ” ในเรื่องความมีระเบียบวินัย โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นในกิจกรรมช่วงหลัง และเรื่องความประหยัด มัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน และความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงในกิจกรรมช่วงหลัง และ “แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความสามัคคี อุดหนุน ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การมีสติ รู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวที ความใฝ่รู้ การพึ่งตนเองและความซื่อสัตย์สุจริต โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง

ตารางที่ 4.40 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา (n=28)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา - แสดงท่าทางอึดอาด เฉื่อยชา เมื่อถึงเวลานัดหมาย	5	1	0.08
ความมีระเบียบวินัย - แสดงท่าทางถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น ไม่เข้าแถว นั่งไม่เป็นระเบียบ	15	3	0.00*
ความสามัคคี, อุดหนุน - แสดงท่าทางเฉื่อยชา ไม่ให้ความร่วมมือและหน้าบึ้งเมื่อทำไม่สำเร็จ	8	0	0.00*
ความยุติธรรม - ใช้คำพูดที่แสดงถึงความไม่ยุติธรรม เช่น พูดว่าจะเอาของชิ้นนี้เป็นคนแรก	5	0	0.02*
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - แสดงท่าทางเฉยเมย ไม่ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนเดือดร้อน	5	3	0.45
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวที - (ไม่แสดงพฤติกรรม)	8	0	0.00*
ความใฝ่รู้ - แสดงท่าทางไม่ตั้งใจฟัง วอกแวก	5	10	0.13

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 4.40 (ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 – 8 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา (n=28)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน - แสดงท่าทางไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น หยิบขนมเก็บไว้หลายๆ ชิ้น	2	0	0.15
การพึ่งตนเอง - แสดงท่าทางถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น ให้ผู้อื่นทำสิ่งต่างๆ ให้	5	2	0.23
ความซื่อสัตย์สุจริต - แสดงออกถึงการไม่เคารพกติกา เช่น สายตาหลกหลิกและละเมียดกติกา	5	0	0.02*
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ - (ไม่แสดงพฤติกรรม)	10	0	0.00*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.40 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า “แตกต่างกันมีนัยสำคัญ” ในเรื่องความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี อุดหนุน ความยุติธรรม การมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวที ความซื่อสัตย์สุจริต และความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงในกิจกรรมช่วงหลัง และ “แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประหยัด มัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน การพึ่งตนเอง โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงเพียงเล็กน้อย และในเรื่องความใฝ่รู้จำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง

ตารางที่ 4.41 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	วัจนภาษา (n=37)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา - พุดแสดงความไม่ใส่ใจในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น บอกเพื่อนว่าไม่ต้องรีบ	5	0	0.02*
ความมีระเบียบวินัย - พุดแสดงให้เห็นถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น พุดว่าไม่ต้องเข้าแถว	2	0	0.15
ความสามัคคี, อดทน - ใช้คำพุดที่แสดงถึงความไม่สามัคคี เช่น ต่อว่าเพื่อนเมื่อทำพลาด	1	0	0.31
ความยุติธรรม - (ไม่แสดงพฤติกรรม)	0	0	ไม่ปรากฏ
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - บอกให้เพื่อนให้ทำเอง แต่ไม่ช่วยเหลือ	2	0	0.15
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวที - (ไม่แสดงพฤติกรรม)	0	0	ไม่ปรากฏ
ความใฝ่รู้ - พุดแสดงความไม่อยากรู้อยากเห็น เช่น พุดว่ารู้แล้ว	5	0	0.02*
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน - พุดแสดงถึงการไม่ประหยัดและพอเพียง เช่น พุดว่าต้องการขนมเพิ่มแม้จะยังกินไม่หมด	5	1	0.09
การพึ่งตนเอง - พุดแสดงถึงช่วยเหลือตนเองไม่ได้ เช่น บอกให้ผู้อื่นทำให้	2	0	0.15
ความซื่อสัตย์สุจริต - พุดแสดงถึงการไม่เคารพกติกา เช่น บอกเพื่อนให้ละเมิดกติกา	2	0	0.15
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ - พุดแสดงถึงการไม่มีมารยาททางสังคม เช่น ไม่พุดขอขอบคุณ พุดจาไม่มีหางเสียง	5	0	0.02*

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.41 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า “แตกต่างกันมีนัยสำคัญ” ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความใฝ่รู้ และความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดง

พฤติกรรมลดลงในกิจกรรมช่วงหลัง และ “แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ” ในเรื่องความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี อุดหนุน ความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประหยัด มัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน การพึ่งตนเอง และความซื่อสัตย์สุจริต โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง แต่ “ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ” ในเรื่องความยุติธรรม และการมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี กตัญญูกตเวทีก่กล่าวคือในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กไม่แสดงพฤติกรรมทั้งในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ตารางที่ 4.42 แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา (n=37)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา - แสดงท่าทางอึดอาด เชื้อยชา เมื่อถึงเวลานัดหมาย	7	17	0.01*
ความมีระเบียบวินัย - แสดงท่าทางถึงการเป็นคนขาดวินัย เช่น ไม่เข้าแถว นั่งไม่เป็นระเบียบ	2	0	0.15
ความสามัคคี, อุดหนุน - แสดงท่าทางเชื้อยชา ไม่ให้ความร่วมมือและหน้าบึ้งเมื่อทำไม่สำเร็จ	2	0	0.15
ความยุติธรรม - ใช้คำพูดที่แสดงถึงความไม่ยุติธรรม เช่น พูดว่าจะเอาของชิ้นนี้เป็นคนแรก	2	0	0.15
เมตตากรุณา, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - แสดงท่าทางเฉยเมย ไม่ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนเดือดร้อน	10	5	0.15
มีสติรู้จักผิดชอบชั่วดี, กตัญญูกตเวทีก่ - (ไม่แสดงพฤติกรรม)	0	0	ไม่ปรากฏ

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ตารางที่ 4.42 (ต่อ) แสดงผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจำนวนความถี่พฤติกรรมทางอวัจนภาษาที่ไม่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 9 – 12 ปี ในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง

ลักษณะที่ศึกษา	อวัจนภาษา (n=37)		Chi-Square Prob.
	ช่วงแรก	ช่วงหลัง	
ความไม่รู้ - แสดงท่าทางไม่ตั้งใจฟัง วอกแวก	5	10	0.15
ความประหยัด มัธยัสถ์ และการรู้จักประมาณตน แสดงท่าทางไม่ประหยัดและไม่พอเพียง เช่น หยิบขนมเก็บไว้ - หลายๆ ชิ้น	7	0	0.00*
การพึ่งตนเอง - แสดงท่าทางถึงความไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง เช่น ให้ผู้อื่นทำสิ่งต่างๆ ให้	2	0	0.15
ความซื่อสัตย์สุจริต - แสดงออกถึงการไม่เคารพกติกา เช่น สายตาหลกหลิกและละเมียด กติกา	15	7	0.04*
ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ และมีสัมมาคารวะ - (ไม่แสดงพฤติกรรม)	0	0	ไม่ปรากฏ

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.42 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า "แตกต่างกันมีนัยสำคัญ" ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา โดยในเรื่องดังกล่าว จำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นในกิจกรรมช่วงหลัง และเรื่องความประหยัดมัธยัสถ์ การรู้จักประมาณตน ความซื่อสัตย์สุจริต โดยในเรื่องดังกล่าวเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงในกิจกรรมช่วงหลัง และ "แตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญ" ในเรื่องความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี อดทน ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการพึ่งตนเอง โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมลดลงเพียงเล็กน้อย และในเรื่องความไม่รู้ โดยในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในกิจกรรมช่วงหลัง แต่ "ไม่ปรากฏค่าความแตกต่างทางสถิติ" ในเรื่องการมีสติรู้จักผิดชอบชั่วดีกตัญญูกตเวที และความเป็นผู้มีวัฒนธรรม รู้จักกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ กล่าวคือ ในเรื่องดังกล่าวจำนวนเด็กไม่แสดงพฤติกรรมทั้งในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง